

ศ. ๕๔๓

แบบเรียนภาษาไทย
กรมตำรา กระทรวงศึกษาธิการ

แบบ สอน เรียง ความ ขึ้น ประถม

ปีที่ ๑

ขุนสัมฤทธิ์วรรณการ เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๖๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๗๒ สตางค์
พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ
มีกรรมสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติ

บ
๓๐๒.๖
ส

๓. ๕๔๓

แบบเรียนภาษาไทย
กรมตำรา กระทรวงศึกษาธิการ

แบบ สอน เรียง ความ ชั้น ประถม

ปีที่ ๑

ขุนสัททชัชรณการ เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕๐๐๐ ฉบับ

พ. ศ. ๒๔๖๖

ปก กระดาษราคาเต็ม ๗๒ สตางค์
พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ
มีกรรมสิทธิ์ ตาม พระราชบัญญัติ

แก้คำผิด

แบบ ผูกหัด ที่ ๒๓ ไม่มี ให้แก้ แบบ ผูกหัด ที่ ๒๔ เป็น
แบบ ผูกหัด ที่ ๒๓ และ แก้ แบบ ผูกหัด ต่อ ๆ ไป ให้เรียงตาม
ลำดับ

หน้า	บรรทัด	คำผิด	คำถูก
๘๒	๘	โนแห่งหนึ่ง	โนบ้านแห่งหนึ่ง
๘๓	๒	ดินสอดำ	เรื่องดินสอดำ
๘๔	๕	พอเมื่อ	พอ
๘๗	๑๓	เด็กมีความกรุณา	เรื่องเด็กมีความกรุณา
๘๘	๑๓	คนที่	คนพี่
๘๙	๒	งัดดีกว่าโกง	เรื่องงัดดีกว่าโกง

(ก)

คำแนะนำในการใช้หนังสือเล่มนี้

วิธีใช้ ใน เดือนที่ ๑ ที่ ๒ ยังไม่จำเป็น ต้อง สอน บทเรียน
เรียง ความ เพราะ เด็กยังไม่มี ความรู้ เป็นทุน มา แต่เดิม ควร
ให้ เริ่ม เรียน แต่ เดือนที่ ๓ เป็นต้นไป หนังสือเล่มนี้ ได้ จัด ให้
มี แบบ ผูก หัด ตี แต่ง่าย และ ยาก ขึ้น เป็น ลำดับ และได้ จัด ไว้
เป็น หมวด ๆ คือ หมวด ด้น ทนาโต้ตอบ หมวด รวม เรื่อง
หมวด ตอบ คำถาม และ หมวด นิทาน ใน เดือนที่ ๓ ที่ ๔ ให้ ใช้
หมวด ด้น ทนาโต้ตอบ เดือนที่ ๕ ที่ ๗ (เดือนที่ ๖ หยด เทอม)
ให้ ใช้ หมวด รวม เรื่อง เดือนที่ ๘ ที่ ๙ ให้ ใช้ หมวด ตอบ
คำถาม เดือนที่ ๑๐ ที่ ๑๑ (เดือนที่ ๑๒ หยด เทอม) ให้ ใช้
หมวด นิทาน

ตามที่ กำหนด ไว้ นี้ ถ้า หมวดใด ไม่พอ ให้ ใช้ หมวดอื่น
แทน ก็ได้ เป็นต้นว่า ถ้า หมวด ด้น ทนาโต้ตอบ ไม่พอ ก็ ให้
ใช้ หมวด รวม เรื่อง แทน แต่ คัด ตอน รวม เรื่อง ข้าง ท้าย ออก
เสีย หรือ ถ้า หมวด นิทาน ไม่พอ ก็ ให้ ใช้ เรื่อง นิทาน ใน หมวด
ตอบ คำถาม แทน เป็น อัน ว่า แบบ ผูก หัด ที่ กำหนด ไว้ ใน หนังสือ
เล่มนี้ พอ ใช้ ได้ ตลอด ปี

(๒)

การเตรียม ในแบบฝึกหัดเหล่านี้ มีบางบทที่ต้องใช้
รูปภาพ ตัว และ สิ่งของ ให้เด็กพิจารณา เพื่อเกิดความคิด
ความเห็น ของตัวเอง ฉะนั้น ผู้สอน จึง ต้องเตรียม สิ่งเหล่านี้
ไว้ก่อน เวลาสอน ส่วนรูปภาพที่มีอยู่ในหนังสือเล่มนี้ เด็กไป
ผู้สอน ต้องเขียนให้ชัดเจน พอที่เด็กจะเห็นได้ทั่วชั้น ให้เขียน
คำรองไว้บน กระดาน คำ หรือ กระดาษ ก่อน

วิธีสอน (๑) คำถามคำตอบ คือสอนให้เด็กตอบให้
ตรงคำถาม พูดเป็นประโยค และ แสดงความคิดความเห็นเป็น
คำพูด ให้ตรงตามความมุ่งหมาย เด็กมักจะ พูดหรือ ตอบคำถาม
แต่เพียง ครั้ง ๆ ใด ๆ ดังเช่น ผู้สอนถามว่า “ฉัน นิ่ง อยู่
ที่ไหน?” เด็กจะ ตอบ แต่เพียง ว่า “ภายใน” หรือ “บนภายใน”
เท่านั้นไม่พอ เพราะไม่ เป็น ประโยค เวลาที่เด็ก ตอบคำถาม
ต้อง คอย ระวัง ให้พูดให้เป็น ประโยค มี ประชาน กริยาหรือ
กรรม พร้อม ส่วน ส่วน การ รวบรวม คำตอบ ขึ้น เป็น เรื่อง
จะต้อง สอนให้เด็ก รู้จัก ตัด ถอย คำที่ ซ้ำ ซาก ออก และใช้
เครื่องหมาย เช่น กับ, แก่, แต่, ต่อ, แล้ว, จึง ฯลฯ เชื่อม

(ค)

ประโยคให้เข้ากันสนิท เช่น นาย ก ไปป่า, นาย ข ไปป่า,
นาย ก หาไม้ไผ่, นาย ข หาไม้ไผ่, เวลาเรียบเรียงเป็น
เรื่อง ควร จะเป็น “นาย ก กับนาย ข ไปป่าหาไม้ไผ่”
ตัดถ้อยคำที่ซ้ำกัน คือ “ไปป่า หาไม้ไผ่” ออกเสีย ใช้
เครื่องหมาย “กับ” เชื่อมประโยค ดังนั้น เนื้อความ จึง จะ ดัดขึ้น

(๒) ของจริง หรือรูปภาพ วิธีสอนต้อง ใช้คำถามนำ
และรวมเรื่อง อย่างวิธีสอนข้อ ๑ ผู้สอน ต้อง ระวังใช้คำถาม แต่
ที่เป็น ความรู้เดิมของเด็ก เพราะต้อง การ จะ สอนภาษาไม่ใช่
สอนวิชา เช่นจะถามว่า “ไปไม้มีรูปและดีอย่างไร ?
ใช้ทำอะไรได้บ้าง ?” ถามได้ แต่ถ้าจะถามว่า “ไปไม้มี
ประโยชน์อย่างไร แก่คนของมัน ?” เช่นนี้ไม่ควร ถาม เพราะ
ยากเกิน ความรู้ของเด็กที่จะตอบได้ (ดูวิธีสอนบทเรียนด้วย
ของ หน้า ๑๑ ว่าด้วยคำถาม)

ส่วน หัวข้อ ที่ผู้สอน จะ ถามเด็ก ควร จะ ถามให้เป็นลำดับ
อย่าให้ก้าวก่ายกัน จะ ถามข้อใดก่อน และหลัง ควร จะ
ให้เป็นดังนี้

๑ ถ้าเป็นรูปภาพ

ก. ภาพอะไร ?

ข. สิ่งสำคัญในภาพนั้น

(๗)

๒ ถ้าเป็นสัตว์

- ค. ส่วนประกอบของสิ่งนั้นๆ
- ฌ. อาการ ของ สิ่ง นั้น ๆ
- ก. ส่วน ตัว
- ข. ส่วน หัว
- ค. ส่วน ขา
- ฌ. ส่วน หาง
- ง. ประโยชน์ หรือโทษ

๓ ถ้าเป็นต้นไม้

- ก. ราก
- ข. ลำต้น
- ค. ใบ
- ฌ. ดอก และ ผล
- ง. ษะนิค
- จ. ประโยชน์

๔ ถ้าเป็นวัตถุ

- ก. รูป หรือ ลักษณะ
- ข. ดี
- ค. ทำด้วย อะไร ?
- ฌ. ประโยชน์ หรือโทษ

(ง)

(๓) นิทาน และ เรื่อง เบ็ดเตล็ด ขอนี้ไม่จำเป็นต้องให้
เด็ก เรียบเรียง ถึง ดมุด หรือ กระดาน ชะนวน เด่มไป ควรให้
เล่า ปาก เป่า บ้าง เขียน บ้าง ดัด บ้าง ข้อสำคัญใน เวลา สอน
ต้องใช้ วัสดุ ชักถาม ให้ เด็ก ระวัง จักจับใจ ความสำคัญ ของ เรื่อง ที่มี
ผู้เล่าให้ ฟัง หรือ ตัวเอง ไป พบ เห็น มา ส่วน พด ความ นั้น เด็ก ไม่
จำเป็นต้อง จำ ให้ เหมือน แบบ ทุก คำ เมื่อ เวลา เรียบเรียง ใช้ ถ้อยคำ
จำนวน ของ ตนเอง ถ้อยคำสั้น ๆ ดี กว่า ถ้อยคำ ยืด ยาว เยิ่นเย้อ
เรื่อง นิทาน ถ้า จะ นำ มา สอน นอก จาก แบบ ก็ ต้อง
เลือก นิทาน ที่ ไม่ ใช้ ทุพภาษิต ใน เวลา ที่ จะ บอก ให้ เด็ก เรียบเรียง
ควร จะ อ่าน จาก เรื่อง ดี กว่า เล่า ปาก เป่า เพราะ อาจ จะ ใช้ จำนวน
ไม่ เรียบ ร้อย หรือ เล่า เทียบ ที่ หนึ่ง กับ เทียบ ที่ สอง ใช้ จำนวน ไม่
ตรง กัน เด็ก จะ ยึด อะไร เปน หลัก ไม่ ได้ เมื่อ อ่าน ต้อง ให้ ได้ ยิน
ทั่ว ชื่น หรือ จะ ให้ เด็ก ไป อ่าน ที่ บ้าน แล้ว จำ มา แต่ง ใน เวลา
เรียน บ้าง ก็ได้

วิธี ตรวจ ประโยชน์ สำคัญ ที่ เด็ก จะ ได้ รับ จากการ เรียน
เรียง ความ อยู่ ที่ การ ตรวจ ครวญ โดย สะเอียด ถัด ของ ผู้ สอน
ถ้า ผู้ สอน ไม่ ตรวจ หรือ ตรวจ แต่ ไม่ สะเอียด เด็ก จะ ไม่ ได้ รับ ผล

(๑)

ตามลัทธิที่ควรจะได้ ฉะนั้นทุก ๆ ครั้งที่มีผู้สอนให้เด็ก
เรียนเรียง บทใดไป แล้ว ต้องถือเป็นการบังคับว่าจะต้อง
ตรวจให้เสร็จเสียก่อน จึงให้ทำบทอื่นต่อไปได้

การตรวจเรียงความ มีอยู่ ๒ ทางคือ ทางหนึ่งตรวจใน
เวลาเรียน อีกทางหนึ่งตรวจนอกเวลาเรียน แต่ทั้ง ๒ ทางนี้
จะแยกออกจากกันไม่ได้ ต้องใช้รวมกันไป เพราะเหตุว่าถ้าจะ
ตรวจแต่ใน เวลาเรียน ทางเดียว ถ้าชั้นใดมีเด็ก มากก็จะได้
เวลามาก หรือถ้าจะตรวจ แต่นอกเวลาเรียนทางเดียว เมื่อเด็ก
ทำแล้ว ก็จะได้เสียเวลาเช่นเดียวกัน เหตุฉะนั้น การตรวจเรียง
ความ ควร จะกระทำดังนี้ เมื่อเห็นว่านักเรียน คนใดทำแล้ว
ในเวลาเรียน ก็ตรวจไปในเวลาเรียน ถ้าตรวจไม่แล้วจึงนำ
ไปตรวจนอกเวลาเรียน พบคำใดผิด ต้องแก้ไขใน สมุดหรือ
กระดาน ชะนวนของเด็ก ถ้ามีคำผิดคำใดสำคัญ เห็นว่าเด็กจะ
ต้องรู้ทั่วถึงกัน ต้องจดคำผิดเหล่านั้นไว้ใน สมุดของผู้สอน
เมื่อถึงเวลาสอน คราวหลังให้นำคำผิดนั้น ๆ มาอธิบายบน
กระดาน ทำให้เด็ก รู้ทั่วถึงกัน ผู้สอนต้องเลือก ระเบียบของ เด็กที่

(๓)

ทำได้เรียบ ร้อย ถูกต้อง ดี กับ ที่ ทำ ผิดพลาด มาก มา อ่าน
ให้เด็ก ฟัง ดัง ๒ หรือ ๓ ฉบับ เพื่อให้เด็ก รู้ว่า อย่างไร ดี
อย่างไร ไม่ดี เป็นการ เปรียบ เทียบ กัน

เวลา ตรวจ ควร จะ แบ่ง ตรวจ เป็น ๒ แผนก คือ แผนก เนื้อ
เรื่อง และ แผนก ผิด ต่าง ๆ

๑ แผนก เนื้อ เรื่อง ต้อง ดู ว่า เด็ก เรียบ เรียง ได้
เรื่อง บริบูรณ์ หรือ บก พร่อง ถ้า บก พร่อง ตรง ไหน ? ต้อง ชี้แจง
ให้เห็น เป็น ตอน ๆ ไป

๒ แผนก ผิด ต่าง ๆ ใน ชั้น ต้น ควร กวดขัน ชี้ ผิด
เหล่านี้ ให้ มาก

ก. ไวยากรณ์ ต้อง ดู ว่า นักเรียน เรียบ เรียง เป็น ประโยค มี
ประธาน กริยา หรือ กรรม ครบ ตาม ส่วน หรือไม่ ? ใช้
ถ้อย คำ ซ้ำ ซาก หรือไม่ ? ใช้ เครื่อง เกี้ยว ถูก ต้อง หรือไม่ ?

ข. คำ วณ ต้อง ดู ว่า เด็ก ใช้ คำ พด ห้วน ๆ ละ ๆ ผิด ภาษา
ที่ นิยม หรือไม่ ? เช่น รับ ประทาน ว่า “รับ” สำคัญ ว่า
“จ้จ” ฯลฯ

(๕)

ค. ตัวสะกดการันต์ ใช้ผิดไปจากแบบ

ฌ. ลักปรก เขียนแล้วลบ ขัดฆ่า ไม่ขึ้นหน้ากระดาน

ให้เรียบร้อย เหล่านี้เป็นต้น

ขุนสัมฤทธิ์วรรณการ

กองข้าหลวงตรวจการประจำภาค

มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕

หมวด สนทนาโต้ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำถามคำตอบ

- ครู (เดินไปที่ ประตู) ฉัน เดินไปที่ไหน ?
นักเรียน ครู เดินไปที่ ประตู
- ครู (ปิด ประตู) ฉัน ทำ อะไร ?
นักเรียน ครู ปิด ประตู
- ครู (เดิน กลับ มาที่ เก้าอี้) ฉัน ทำ อะไร ?
นักเรียน ครู เดิน มาที่ เก้าอี้
- ครู (เรียกนักเรียน คน หนึ่ง) ฉัน เรียกใคร ?
นักเรียน ครู เรียก นาย.... (บอก ชื่อ จริง)
- ครู นาย.....ทำ อะไร ?
นักเรียน นาย.....เดินไปหาครู

ครู (บอกให้นาย...เปิดประตู) ฉันทบอกให้นาย....
ทำอะไร ?

นักเรียน ครูบอกให้นาย.....เปิดประตู

ครู (เอาชอล์กวางบนโต๊ะ) ชอล์กอยู่ที่ไหน ?

นักเรียน ชอล์กอยู่บนโต๊ะ

ครู (บอกให้นาย...หยิบชอล์ก) ใครหยิบชอล์ก ?
นักเรียน นาย.....หยิบชอล์ก

ครู (บอกให้นาย...เขียนกระดานดำ) นาย.....
หยิบชอล์กไปทำไม ?

นักเรียน นาย.....หยิบชอล์กไปเขียนกระดานดำ

ครู (บอกให้เขียน กามา) นาย....เขียนคำว่าอะไร
บนกระดานดำ ?

นักเรียน นาย....เขียนคำว่า กามา บนกระดานดำ

ครู (บอกให้นาย....อ่าน) ใครอ่านหนังสือบน
กระดานดำ ?

นักเรียน นาย.....อ่านหนังสือบนกระดานดำ

ครู (บอกให้นาย...ลบ กระดานดำ) ฉนั้น บอกให้นาย...
ทำอะไร ?

นักเรียน ครู บอกให้นาย.....ลบ กระดานดำ

ครู (บอกให้นาย....กลับที่) เมื่อ นาย....ลบ
กระดานดำ แล้ว ฉนั้น บอกให้นาย.....ไปไหน ?

นักเรียน ครู บอกให้นาย.....กลับที่

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำถามคำตอบ

ผู้สอน จัดชอล์กใส่ในหีบ และเอาหีบวาง กลางโต๊ะ ด้วย น้ำ ร้อน จาน รอง
วาง ทางด้าน กว้าง ของโต๊ะ มีดพับ วาง ข้างหีบ ผ้า เช็ด หน้า ห้อย อยู่ มุมโต๊ะ
ด้าน ปากกา พาด กระบี่ก หมัก วาง อยู่ริมโต๊ะ

ครู ฉนั้น ยืน อยู่ บน อะไร ?

นักเรียน ครู ยืน อยู่ บน พน

ครู โต๊ะ ของ ฉนั้น ตั้ง อยู่ ที่ไหน ?

นักเรียน โต๊ะ ของ ครู ตั้ง อยู่ บน พน

ครุ ^๒ บนโต๊ะนี้ มีอะไรบ้าง ?
 นักเรียน ^๑ บนโต๊ะนี้มี หีบ ซอด้ก ^๒ ถ้วย นารอน ^๑ มดพบ ^๑
^๑ ผ้าเช็ดหน้า ^๑ ตาม ปากกา ^๑ กระปุก หมึก
 (บอกคน ๓ อย่าง)

ครุ ^๒ (เปิด หีบหีบ ซอด้กให้นักเรียนดู) ซอด้กอยู่ที่ไหน ?

นักเรียน ^๑ ซอด้ก อยู่ใน หีบ

ครุ ^๒ หีบ ซอด้ก ตั้ง อยู่ บน ส่วนไหน ของโต๊ะ ?

นักเรียน ^๑ หีบ ซอด้ก ตั้ง อยู่ กลาง โต๊ะ

ครุ ^๒ ถ้วย นารอน อยู่ บน อะไร ?

นักเรียน ^๑ ถ้วย นารอน อยู่ บน จาน รอง

ครุ ^๒ ถ้วย นารอน จาน รอง อยู่ ทาง ส่วนไหน ของโต๊ะ ?

นักเรียน ^๑ ถ้วย นารอน จาน รอง อยู่ ทาง ด้าน กว้าง ของโต๊ะ

ครุ ^๒ มดพบ อยู่ที่ไหน ?

นักเรียน ^๑ มดพบ อยู่ ข้าง หีบ ซอด้ก

ครุ ^๒ ผ้าเช็ดหน้า อยู่ที่ไหน ?

นักเรียน ^๑ ผ้าเช็ดหน้า ห้อย อยู่ ที่ มุม โต๊ะ

ครุ ^๒ ค้ำ ปากกา วาง ^๒ อยู่ ^๒ อย่างไร ?
 นักเรียน ^๒ ค้ำ ปากกา ^๒ พาด ^๒ อยู่ ^๒ บน ^๒ กระปุก ^๒ หมึก
 ครุ ^๒ กระปุก ^๒ หมึก ^๒ อยู่ ^๒ ที่ ^๒ ไหน ?
 นักเรียน ^๒ กระปุก ^๒ หมึก ^๒ อยู่ ^๒ ที่ ^๒ ริม ^๒ โต๊ะ

แบบฝึกหัดที่ ๓

คำถามคำตอบ

ผู้สอน นำสมุดทำการ หนังสือ กระดาษ ของหนังสือ มาให้นักเรียนดู แล้วถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าดังนี้.

ครุ ^๒ (ถู ^๒ ถมุด ^๒ ทำการ ^๒ ด้วย ^๒ มือ ^๒ ซ้าย ^๒ หนังสือ ^๒ ด้วย ^๒ มือ ^๒ ขวา)
 ฉนั้น ^๒ ถู ^๒ อะไร ?
 นักเรียน ^๒ ครุ ^๒ ถู ^๒ ถมุด ^๒ ทำการ ^๒ กับ ^๒ หนังสือ
 ครุ ^๒ ฉนั้น ^๒ ถู ^๒ ถมุด ^๒ ทำการ ^๒ ด้วย ^๒ มือ ^๒ ไหน ?
 นักเรียน ^๒ ครุ ^๒ ถู ^๒ ถมุด ^๒ ทำการ ^๒ ด้วย ^๒ มือ ^๒ ซ้าย
 ครุ ^๒ หนังสือ ^๒ อยู่ ^๒ ที่ ^๒ มือ ^๒ ไหน ?
 นักเรียน ^๒ หนังสือ ^๒ อยู่ ^๒ ที่ ^๒ มือ ^๒ ขวา

คร หนู ถอ หนึ่งดอ ก็ เด่ม ?

นักเรียน คร. ถอ หนังสือ ดอ. เถน หนังสือ

ครุณณ์ : ดมฺกที่ฉน ถอ อยน มกัเดม ?

นักเรียน ดมดที่คร อย นน ม เต็ม หนึ่ง

ครุ (เอา กระดาษ วาง บนโต๊ะ ของ หนังสือ วาง โต๊ะ)

กระต่าย อยู่ที่ไหน ?

นักเรียน กระดาษ อยู่ บน โต๊ะ

คร ชอง หนังสือ อย าท ใด ไหน ?

นักเรียน ของ หนังสือ อยุ่ ไต่ ไตร

ครุ บบโตะ มีกระดาษ กี่ แผ่น ?

นักเรียน บนโต๊ะ มี กระดาษ แผ่น หนึ่ง

คร ไต่ ไต่ มี ของ หนังสือ ก็ ของ ?

นักเรียน ไต่ ไต่ มี ของ หนังสือ ของ หนังสือ

คร กระดาษ และซอง หนังสือดีอะไร ?

นักเรียน กระดาษ และ ของ หนังสือดี ๆ

แบบฝึกหัดที่ ๔

คำถามคำตอบ

ครู (ถือ ขอดักให้นักเรียนดู) ขอดักที่ฉันถือนี้ดีอะไร ?
นักเรียน ขอดักที่ครูถือดีขาว

(ให้นักเรียนชี้สิ่งต่างๆ ที่มีดีขาว)

ครู (เอาใบไม้ดีเขียวให้นักเรียนดู) ใบไม้นี้ดีอะไร ?
นักเรียน ใบไม้ดีเขียว

(ให้นักเรียนชี้สิ่งต่างๆ ที่มีดีเขียว)

ครู (เอาใบไม้แฉ่งเหลืองให้นักเรียนดู) เมื่อใบไม้
แฉ่งดีอะไร ?

นักเรียน เมื่อใบไม้แฉ่งเหลือง

(ให้นักเรียนชี้สิ่งต่างๆ ที่มีดีเหลือง)

ครู (เอา หมึกแดง เขียน ตัวหนังสือบนกระดาษให้นักเรียน
ดู) ตัวหนังสือที่ฉันเขียนบนกระดาษนี้ดีอะไร ?

นักเรียน ตัวหนังสือที่ครูเขียนบนกระดาษดีแดง

(ให้นักเรียนชี้สิ่งต่างๆ ที่มีดีแดง)

ครู (เขียน กระดานดำ) กระดาน ที่ ฉัน เขียน หนังสือ นั้น
ดีอะไร ?

นักเรียน กระดาน ที่ ครู เขียน หนังสือ ดี คำ
(ให้นักเรียน ชี้สิ่ง ต่าง ๆ ที่มีดี คำ)

ครู (เอา เกา และ กระดาษ ดี เทามาให้นักเรียนดู)
กระดาษ นั้น ดี เหมือน อะไร ?

นักเรียน กระดาษ นั้น ดี เหมือน เกา

ครู เขา เรียกว่า ดี อะไร ?

นักเรียน เขา เรียกว่า ดี เกา หรือ ดี เทา
(ให้นักเรียน ชี้สิ่ง ต่าง ๆ ที่มีดี เทา)

ครู (เอา ดอก กุหลาบ และ ผีเสื้อชมพู มาให้นักเรียนดู)
กระดาษ ชุบ นั้น ดี เหมือน อะไร ?

นักเรียน กระดาษ ชุบ นั้น ดี เหมือน ดอก กุหลาบ

ครู เขา เรียกว่า ดี อะไร ?

นักเรียน เขา เรียกว่า ดี กุหลาบ หรือ ดี ชมพู
(ให้นักเรียน ชี้สิ่ง ต่าง ๆ ที่มีดี ชมพู)

หมายเหตุ

(ผู้สอนต้องหาผ้าข้อมสีกเหล่านี้ มาแขวนไว้หน้าชั้น เพื่อสอบถาม
เมื่อเรียนไปแล้ว)

๑๖

แบบฝึกหัดที่ ๕

คำถามคำตอบ

ผู้สอนนำ ไม่ชดไฟ ๑ กดก ผ้าเช็ดหน้า ๒ ผืนดินสอดำ ๓ แห่งมาให้
นักเรียนดู แล้วถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าดังนี้

คร (หยิบไม่ชดไฟให้นักเรียนดู) ของสิ่งนี้เรียกว่าอะไร?

นักเรียน ของสิ่งนี้เรียกว่า ไม่ชดไฟ

คร ไม่ชดไฟที่ฉันถืออยู่นี้มีกดก?

นักเรียน ไม่ชดไฟที่ครถืออยู่นั้นมีกดกหนึ่ง

คร ไม่ชดไฟมีประโยชน์อย่างไร?

นักเรียน ไม่ชดไฟมีประโยชน์สำหรับจุดไฟ

คร (หยิบผ้าเช็ดหน้า ๒ ผืนให้นักเรียนดู) สิ่งนี้เรียกว่าอะไร?

นักเรียน สิ่งนี้เรียกว่า ผ้าเช็ดหน้า

คร ฉันถือผ้าเช็ดหน้ากี่ผืน?

นักเรียน ครถือผ้าเช็ดหน้า ๒ ผืน

คร ผ้าเช็ดหน้ามีประโยชน์อย่างไร?

นักเรียน ผ้าเช็ดหน้ามีประโยชน์สำหรับเช็ดหน้า

ครู (หยิบ ดินสอ ๓ แท่งให้นักเรียนดู) นี่เรียกว่าอะไร?
 นักเรียน นั่น เรียกว่า ดินสอ ดำ
 ครู ฉะนั้น ดินสอ ดำ ก็ แท่ง ?
 นักเรียน ครู มี ดินสอ ดำ ๓ แท่ง
 ครู นักเรียน ใช้ ดินสอ ดำ ทำ อะไร ?
 นักเรียน ผม ใช้ ดินสอ ดำ เขียน หนังสือ

หมายเหตุ

นักเรียนมักจะใช้คำเหล่านี้ผิด เช่น ไม่จัดไฟ เปนไม้จัด
 ผู้สอนต้องคอยแก้

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำถามคำตอบ

ครู เธอ ชื่อ อะไร ? (ถาม หลานๆ คน)
 นักเรียน ผม ชื่อ นาย.... (บอกชื่อ ตัว กับ ชื่อ สกุล)
 ครู อายุ ของ เธอ เท่าไร ?
 นักเรียน อายุ ของ ผม.....ขวบ
 ครู เธอ เกิด วัน เดือน พ.ศ. อะไร ?
 นักเรียน ผม เกิด วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๔.....
 ครู เคย วน เธอ อยู่ กับ ใคร ?
 นักเรียน เคย วน ผม อยู่ กับ

- คร
นักเรียน บ้าน อยู่ ที่ไหน ?
บ้าน อยู่ ที่ ตำบล.....
- คร
นักเรียน ใน ตำบล นั้น ใคร เป็น ผู้ ใหญ่ บ้าน ?
ใน ตำบล นั้น นาย.....เป็น ผู้ ใหญ่ บ้าน
- คร
นักเรียน เธอ เดิน จาก บ้าน ถึง โรง เรียน เวตา นาน เท่าไร ?
ผม เดิน จาก บ้าน ถึง โรง เรียน เวตา ประมาณ ... นาที
- คร
นักเรียน เคย ว น เธอ เรียน ชั น อะไร ?
เคย ว น ผม เรียน ชั น ประถม บั ท หนึ่ง
- คร
นักเรียน ใคร เป็น ครู ประจำ ชั น ?
นาย.....เป็น ครู ประจำ ชั น
- คร
นักเรียน เธอ ได้ เห็น ประจำ ตัว เท่าไร ?
ผม ได้ เห็น ประจำ ตัว.....
- คร
นักเรียน เคย ว น เธอ เรียน วิชา อะไร บ้าง ?
เคย ว น ผม เรียน อ่าน เขียน เลข ๑ ๒ ๓
- คร
นักเรียน เธอ เขียน หนังสือ ได้ บ้าง หรือ ยัง ?
ผม เขียน ได้ บ้าง เล็ก น้อย
- คร
นักเรียน ถ้า เธอ อยาก เรียน ร วด เธอ ต้อง ทำ อย่างไร ?
ผม ต้อง ขย ั้น แะ มา โรง เรียน ทุก วัน

แบบฝึกหัดที่ ๗

คำถามคำตอบ

ผู้สอนถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

- ครู ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ? (บอกคน ๓ อย่าง)
- นักเรียน ในภาพนี้มี บ้าน คนไม่ ผู้ใหญ่ เด็ก และ ต้นไม้
- ครู คนไม่อยู่ที่ไหน ?
- นักเรียน คนไม่อยู่ที่ หน้าบ้าน

๑๓

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ครู

นักเรียน

ผู้ชาย กำลัง ทำ อะไร ?

ผู้ชาย กำลัง ขุดดิน

ผู้หญิง กำลัง ทำ อะไร ?

ผู้หญิง กำลัง เก็บ ดอกไม้

มี เด็ก กี่ คน ?

มี เด็ก ๒ คน

เด็ก ๒ คน นั้น เป็น หญิง หรือ ชาย ?

เด็ก ๒ คน นั้น เป็น หญิง คน หนึ่ง ชาย คน หนึ่ง

เด็ก ชาย กำลัง ทำ อะไร ?

เด็ก ชาย กำลัง ตาก เกวียน เด็ก ๆ

เด็ก หญิง ถือ อะไร อยู่ใน มือ ?

เด็ก หญิง ถือ ดอกไม้ อยู่ใน มือ

สุนัข อยู่ ที่ไหน ?

สุนัข นอน อยู่ ใต้ คน ไม่

แบบฝึกหัดที่ ๙

คำถามคำตอบ

- ครู เด็กวัน เวลา อะไร ?
 นักเรียน เด็กวัน เวลา นาฬิกา (ก่อน หรือ หลังเที่ยง)
- ครู นักเรียน ลง มือ เรียน เวลา อะไร ?
 นักเรียน ผม ลง มือ เรียน เวลา นาฬิกา ก่อน เที่ยง
- ครู นักเรียน หยุด พัก กลาง วัน เวลา อะไร ?
 นักเรียน ผม หยุด พัก กลาง วัน เวลา นาฬิกา ก่อน เที่ยง
- ครู โรงเรียน เด็กเรียน เวลา อะไร ?
 นักเรียน โรงเรียน เด็กเรียน เวลา นาฬิกา หลัง เที่ยง
- ครู วัน น วัน อะไร ?
 นักเรียน วัน น วัน
- ครู เดือน น เดือน อะไร ?
 นักเรียน เดือน น เดือน(ตาม ดัริยคติ)
- ครู เดือน หนึ่ง มี กี่ วัน ?
 นักเรียน เดือน หนึ่ง มี ๓๐ วัน บาง ๓๑ วัน บาง

ครู เดือนที่หนึ่ง ของบชีเดือนอะไร ?
 นักเรียน เดือนที่หนึ่ง ของบชีเดือน เมษายน
 ครู เดือนที่สิบสอง ของบชีเดือนอะไร ?
 นักเรียน เดือนที่สิบสอง ของบชีเดือน มีนาคม
 ครู บ.น. พ.ศ. อะไร ? (อ่าน พุทธศักราช)
 นักเรียน บ.น. พ.ศ.

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำถามคำตอบ

ครู เดือนนี้ นักเรียน อยู่ที่ไหน ?
 นักเรียน เดือนนี้ ผม อยู่ใน ห้องเรียน
 ครู ห้องเรียนนี้มี หน้าต่าง กี่ หน้าต่าง ?
 นักเรียน ห้องเรียนนี้มี หน้าต่าง หน้าต่าง
 ครู หน้าต่าง หนึ่ง มี บาน หน้าต่าง กี่ บาน ?
 นักเรียน หน้าต่าง หนึ่ง มี บาน หน้าต่าง ๒ บาน

- คร
นักเรียน ที่ หน้าต่าง มีอะไร อยู่บ้าง ?
ที่ หน้าต่าง มี กตอน ขอ ห่วง (บอกคน ๓ คน)
- คร
นักเรียน เขา หอง เรียน ทางไหน ?
ผม เขา หอง เรียน ทาง ประตู
- คร
นักเรียน หอง เรียน นี มี ประตู กี่ ประตู ?
หอง เรียน นี มี ประตู ประตู
- คร
นักเรียน ยืน อยู่ บน อะไร ?
ผม ยืน อยู่ บน พน
- คร
นักเรียน พน หอง นี ไปด้วย อะไร ?
พน หอง นี ไปด้วย กระดาน (ถ้า ไปด้วย อย่าง อื่น
ก็ตอบ ตาม นน)
- คร
นักเรียน หอง เรียน นี มี ฝา กี่ ด้าน ?
หอง เรียน นี มี ฝา ๔ ด้าน
- คร
นักเรียน ด้านไหน เรียกว่า ด้าน ยาว และ ด้าน สั้น กัด ?
(๕ แทน คำ ตอบ)
- คร
นักเรียน ตาม ฝา มี มุม กี่ มุม ?
ตาม ฝา มี มุม ๔ มุม

ครู ส่วนไหนเรียกว่า เพดาน หรือ ผ้า ?

นักเรียน (ชี้ แทน คำตอบ)

ครู เขา ทำ เพดานไว้ เพื่อ ประโยชน์ อะไร ?

นักเรียน เขา ทำ เพดานไว้ กัน ฝุ่น และ กัน ความ ร้อน

แบบฝึกหัดที่ ๑๐

คำถามคำตอบ

ครู คาโงไปหาไม้ ไม้ เวลา อะไร ?

นักเรียน แกไปหาไม้ ไม้ เวลา เข้า

ครู คาโงหาไม้ ไม้ ได้ เอา ไป ขาย ที่ ไหน ?

นักเรียน แกหาไม้ ไม้ ได้ เอา มา ขาย ที่ ท่า ตะเภา

ครู ถ้า คาโงไม่เมา เหล้า แก เปน อย่างไร ?

นักเรียน ถ้า แกไม่เมา เหล้า แก ใจ ดี

ครู ถ้า คาโงเมา เหล้า แก เปน อย่างไร ?

นักเรียน ถ้า แกเมา เหล้า แก เติบ โขเซ และ เอา ไม้ ได้ คน

- ครู คาโลคำไม้ไผ่ได้ทำไร เขาไปทำอะไร ?
 นักเรียน แกเขาไปซื้อเหล้ากิน
- ครู เมื่อเขารู้ว่าคาโลซื้อเมา เขาทำอย่างไร ?
 นักเรียน เขาไม่ซื้อไม้ไผ่ของ แก
- ครู คาโลเห็น กระตาดี้ แกคิดอย่างไร ?
 นักเรียน แกอยากจะเป็น กระตาดี้ บ้าง
- ครู ทำไมคาโลจึง อดเหล้าได้ ?
 นักเรียน เพราะ แกไป ทะเลไม่มีเหล้าจะกิน
- ครู เรือ ตระเภา กัดบ มา ถึง ทำคาโล ทำ อย่างไร ?
 นักเรียน แก ตาเขาเขาบ้าหาไม้ไผ่ มาค้าต่อไป
- ครู เมื่อคาโล แกได้ ใช้เงิน อะไร ซื้อ กิน ?
 นักเรียน เมื่อ แก แกได้ ใช้เงิน ทำไร ที่คำไม้ไผ่ซื้อกิน

หมายเหตุ ถ้านักเรียนยังเรียนไม่ถึง หรือจำไม่ได้ ต้องเล่าให้ฟัง

๑๙
แบบฝึกหัดที่ ๑๑

คำถามคำตอบ

ผู้สอนถามให้นักเรียน ตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ครู ในภาพนี้มีเด็กกี่คน ?

นักเรียน ในภาพนี้มีเด็ก ๒ คน

ครู เด็ก ๒ คน นั่ง อยู่ที่ไหน ?

นักเรียน เด็ก ๒ คน นั่ง อยู่ที่ใกล้ลำธาร

- ครู เด็กคน หนึ่ง ทำอะไร ?
- นักเรียน เด็กคน หนึ่ง ถือกิ่งไม้
- ครู เขา ถือกิ่งไม้ ใน ทำอย่างไร ?
- นักเรียน เขา ถือกิ่งไม้ กำถึง จะ ขวาง ลงใน น้ำ
- ครู เด็ก อีก คน หนึ่ง ทำอะไร ?
- นักเรียน เด็ก อีก คน หนึ่ง นั่ง คอยดู
- ครู นอกจาก เด็ก มีรูป อะไร อีก ?
- นักเรียน นอกจาก เด็ก มีรูป สุนัข
- ครู มีสุนัข กี่ ตัว ใน ภาพ นี้ ?
- นักเรียน มี สุนัข ตัว เดียว ใน ภาพ นั้น
- ครู สุนัข กำถึง ทำอะไร ?
- นักเรียน สุนัข ทำท่า จะ กระโดด ลง น้ำ
- ครู มัน กระโดด ลงไป ทำไม ?
- นักเรียน มัน กระโดด ลงไป เพื่อ คาบ กิ่งไม้ ที่ เด็ก ขวาง

แบบฝึกหัดที่ ๑๒

คำถามคำตอบ

ยาย กระต่า ปลุก ถั่ว ปลุก งา ให้ หาดาน เฒ่า หาดาน ไม่ เฒ่า กา
กิน ถั่ว กิน งา ของ ยาย ยาย มา ยาย ต่ำ ตามา ตาคี หาดาน
ร้อง ให้ ไป หา นาย พราน ให้ ช่วย ยิง กา นาย พราน ว่า “ไม่ใช่
ธรร ของ ข้า” หาดาน จึง ไป หา หนู ขอ ให้ ช่วย กัด ด้าย หนู ของ
นาย พราน หนู รับ อาสา จะ ไป กัด ด้าย หนู ของ นาย พราน นาย พราน
ยอม ไป ยิง กา กา จึง ไม่ มา กิน ถั่ว กิน งา ต่อ ไป

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้วถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าดังนี้

ครู	ใคร ปลุก ถั่ว ปลุก งา ?
นักเรียน	ยาย กระต่า ปลุก ถั่ว ปลุก งา
ครู	เมื่อ ปลุก ถั่ว ปลุก งา แล้ว ใคร เปน คน เฒ่า ?
นักเรียน	หาดาน เปน คน เฒ่า
ครู	ทำไม กา จึง กิน ถั่ว กิน งา ?
นักเรียน	เพราะ หาดาน ไม่ได้ เฒ่า

- ครู ทำไม หลาน จึง ถูก ต่ำ และ ถูก ตี ?
 นักเรียน เพราะ กา กิน ถั่ว กิน งา ของ ยาย
- ครู ทำไม หลาน จึง ร้อง ให้ ?
 นักเรียน เพราะ ยาย มา ยาย ต่ำ ตามา ตา ตี
- ครู หลาน ขอให้ ใคร ช่วย ยิง กา ?
 นักเรียน หลาน ขอให้ นาย พราน ช่วย ยิง กา
- ครู นาย พราน ว่า อย่างไร ที่ ไม่ ช่วย ยิง กา ?
 นักเรียน นาย พราน ว่า “ ไม่ใช่ ชูระ ของ ข้า ”
- ครู เมื่อ นาย พราน ไม่ ช่วย ยิง กา หลาน ทำ อย่างไร
 ต่อไป ?
- นักเรียน หลาน จึง ไป หา หนู ขอให้ ช่วย กัด ด้าย หนู ของ
 นาย พราน
- ครู ทำไม นาย พราน จึง ยอม ไป ยิง กา ?
 นักเรียน เพราะ หนู รับ อาสา จะ ไป กัด ด้าย หนู ของ นาย พราน
- ครู ทำไม กา จึง ไม่ มา กิน ถั่ว กิน งา ต่อไป ?
 นักเรียน เพราะ นาย พราน ยอม ไป ยิง กา กา จึง ไม่ มา
 กิน ถั่ว กิน งา ต่อไป
-

แบบฝึกหัดที่ ๑๓

คำถามคำตอบ

ผู้สอนนำสุนัขเล็ก ๆ ขึ้นวางบนโต๊ะหรือม้านั่งขึ้นให้นักเรียนดู แล้วตั้ง
คำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าดังนี้

- คร นักเรียน เรียกสัตว์นี้ว่าอะไร ?
นักเรียน ผม เรียกว่า สุนัข
คร สุนัขตัวนี้ชื่ออะไร ?
นักเรียน สุนัขตัวนี้ชื่อ (ตามชื่อที่เป็นจริง)
คร สุนัขตัวอื่นมีชื่ออะไร อีก ?
นักเรียน สุนัขตัวอื่นมีชื่อดำ ขาว แดง และเทา (คนละตัว)
คร หู ตา จมูก ของสุนัขเป็นอย่างไร ?
นักเรียน หู ตา จมูก ของสุนัขไว
คร ฟัน สุนัขเป็นอย่างไร ?
นักเรียน ฟัน สุนัขคม
คร เท้า สุนัขเป็นอย่างไร ?
นักเรียน เท้า สุนัขแข็งแรง
คร หาง สุนัขเป็นอย่างไร ?
นักเรียน หาง สุนัขบางตัวตรง บางตัวงอ

ครู เราเลี้ยงสุนัขไว้ทำไม ?
 นักเรียน เราเลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าชะโมย

แบบฝึกหัดที่ ๑๔

คำถามคำตอบ

ผู้สอนบอก ความหมายว่า จะให้นักเรียน เรียง ความ ตาม ภาพนี้ แล้ว
 ถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า ดังนี้

ครู (๑ ภาพ ๑) พืช ที่ใน ภาพ นั้นเป็น พืช ที่ อย่างไร?
 นักเรียน พืช ที่ใน ภาพ นั้นเป็น พืช ที่ ทุ่ง นา

ครู คนที่ทำนา เราเรียกว่าอะไร ?

นักเรียน คนที่ทำนา เราเรียกว่าชาวนา

ครู ชาวนากำดั่งทำอะไร ?

นักเรียน ชาวนากำดั่งไถนา

(ให้นักเรียนที่รู้เรื่องการทำนา เสร็จให้ฟัง

แปลเตา ๆ)

ครู สิ่งที่เขาใช้ไถนา เรียกว่าอะไร ?

นักเรียน สิ่งที่เขาใช้ไถนา เรียกว่าไถ

ครู เขาใช้สัตว์อะไร สำหรับไถนา ?

นักเรียน เขาใช้ควาย หรือ วัว สำหรับไถนา ?

ครู (รูปภาพ ๒) ชาวนากำดั่งทำอะไร ?

นักเรียน ชาวนากำดั่งดำนา

ครู วิธีดำนาเขาทำอย่างไร ?

นักเรียน เขาถือกล้าด้วยมือซ้าย ใช้หัวแม่มือและนิ้ว

มือขวา บักกล้าลงในดิน

ครู (ภาพ ๓) เมื่อชาวตึกชาวนาทำอะไร ?

นักเรียน เมื่อชาวตึกชาวนาเตรียมเกี่ยว

ครู วิธีกวเขาทำอย่างไร ?

นักเรียน วิธีกว เขาเอามือซ้ายรวบต้นข้าวแล้ว
ใช้เคียวตัด

ครู ชาวนาที่ปลูกข้าวไว้มาก ๆ เวลาเกี่ยวเขา
ทำอะไร ?

นักเรียน เขาต้องขอแรงเพื่อนบ้านช่วยเรียกว่า “ลงแขก”

แบบฝึกหัดที่ ๑๕

คำถามคำตอบ

วันหนึ่งพ่อของหนูหล่อ พาหนูหล่อไปหาตาหมอหุด
ที่นาของแก แกเล่าให้ฟังว่า แกจับหมีมาใหม่ตัวหนึ่ง
ยังค้อย ถ้าหนูหล่ออยากดูก็ได้ แต่อย่าเข้าไปใกล้นัก
หนูหล่อไม่เชื่อแก เขาไม่ไปเหย้าหมี หมีดุโม่มา หนูหล่อ

คร
นักเรียน การ ที่ หนู หด้อ ถูก เจ็บ เพราะ เหตุใด ?
เพราะ หนู หด้อ ไม่ เชื่อ คา หมอ หด้อ เอา ไม่
ไป แหย่ หม

คร
นักเรียน พ่อ ดั่ง สอน หนู หด้อ ว่า อย่างไร ?
พ่อ ดั่ง สอน หนู หด้อ ว่า “ ถ้า ที่ ไหน มี ดั ต วั ร ย
อยู่ อย่า เขา โถด ”

คร
นักเรียน หนู หด้อ เป็น เด็ก ดี อย่างไร ?
หนู หด้อ เป็น เด็ก ดี ที่ จำ คำ พ่อ ได้

หมวดรวมเรื่อง

แบบฝึกหัดที่ ๑๖

เรื่องอาการที่เด็กกระทำ

ผู้สอนเรียกนักเรียน คนหนึ่ง มา แสดง อาการ ที่ หน้า ชั้น ดังนี้

- ก. ผู้สอน เรียก ชื่อ นักเรียน คน หนึ่ง
- ข. นักเรียน คน นั้น เดิน มา หา ผู้สอน
- ค. รับ หนังสือ จาก ผู้สอน
- ฅ. ผู้สอน บอกให้ นักเรียน อ่าน หนังสือ
- ง. นักเรียน ตั้ง หนังสือ ให้ ผู้สอน
- จ. ผู้สอน บอกให้ นักเรียน กลับ ที่

เมื่อ ผู้สอนให้นักเรียน แสดง อาการ อย่าง หนึ่ง ๆ ตั้ง คำ ถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า เป็น ตอน ๆ ไป

- ถาม คร เรียกใคร ?
- ตอบ คร เรียก นาย..... (บอกชื่อจริง)
- ถาม นาย.....ทำอย่างไร ?
- ตอบ นาย.....เดินไปหาคร

- ถาม นาย.... รับอะไร จากครู ?
- ตอบ นาย..... รับ หนังสือ จากครู
- ถาม หนังสือเล่มนี้มีปกดีอะไร ?
- ตอบ หนังสือเล่มนี้มีปกดีแต่ง
- ถาม ครูบอกให้นาย..... ทำอย่างไร ?
- ตอบ ครูบอกให้นาย. ... อ่านหนังสือเล่มนั้น
- ถาม นาย..... อ่านแล้ว เอาหนังสือไว้ที่ไหน ?
- ตอบ นาย..... อ่านแล้ว เอาหนังสือส่งให้ครู
- ถาม ครูบอกให้นาย. ... ทำอย่างไร ?
- ตอบ ครูบอกให้นาย..... กลับที่

คำที่นักเรียนตอบ เรียบเรียงเป็นความได้ดังนี้

“ครูเรียก นาย..... แล้ว นาย..... เดินไป หาครูรับหนังสือ
ปกดี แต่ง จากครู ครูบอกให้นาย..... อ่านหนังสือเล่มนั้น
เมื่ออ่านแล้ว ส่งหนังสือให้ครู ครูบอกให้กลับที่”

หมายเหตุ เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลง
บน กระดาษคำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว ลงกระดานคำ
เลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำ ต่อไปให้นักเรียน
คนอื่นเล่าจนหมดเวลา

แบบฝึกหัดที่ ๑๗

เรื่องปูกับสุนัข

ผู้สอนถามให้นักเรียน ตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนี้มีสุนัข ตะกร้า ปู และเด็ก (บอก
คนละอย่าง)

ถาม มีสุนัขกี่ตัว ?

ตอบ มีสุนัขตัวหนึ่ง

- ถาม มี ตะกร้า^๕ กี่ใบ ?
- ตอบ มี ตะกร้า^๕ ใบ เดียว
- ถาม ทำไม ตะกร้า^๕ จึง ตม ?
- ตอบ สุนัข^๕ เอา เท้า ตะกาย ตะกร้า^๕ จึง ตม
- ถาม เมื่อ ฝา ตะกร้า^๕ เปิด มี อะไร ออก มา ?
- ตอบ เมื่อ ฝา ตะกร้า^๕ เปิด มี ปู^๕ ได้ ออก มา ตัว หนึ่ง
- ถาม เมื่อ ปู^๕ ออก มา จาก ตะกร้า^๕ สุนัข^๕ ทำ อย่างไร ?
- ตอบ สุนัข^๕ เอา เท้า ตะครบ ปู^๕ เพื่อ จะ กัด กิน
- ถาม สุนัข^๕ เอา เท้า ตะครบ ปู^๕ ปู^๕ ทำ อย่างไร ?
- ตอบ ปู^๕ เอา ก้าม หนีบ เท้า สุนัข^๕
- ถาม เมื่อ ปู^๕ หนีบ เท้า สุนัข^๕ สุนัข^๕ ทำ อย่างไร ?
- ตอบ สุนัข^๕ ถก ปู^๕ หนีบ สุนัข^๕ ก็ ดัน ร้อง
- ถาม ใคร มา ช่วย สุนัข^๕ ?
- ตอบ เด็ก ซึ่ง เปน เจ้า ของ มา ช่วย สุนัข^๕

คำที่นักเรียน ตอบ เรียบ เรียง เปน ความ ได้ ดังนี้

“ สุนัข^๕ ตัว หนึ่ง เดิน มา พบ ตะกร้า^๕ ฝา ปิด จึง เอา เท้า
ตะกาย ตะกร้า^๕ ตม ฝา เปิด ออก ปู^๕ ทะเล ตัว หนึ่ง ได้ ออก มา

สุนัขจะกัดป็นัน จึงเอาเท้าตะครุบไว้ ปเอา ก้าม หนีบเท้า
สุนัข สุนัขคัน ร้อง เด็กซึ่ง เป็นเจ้าของได้ยิน จึง มา ช่วย ”

หมายเหตุ เมื่อ ตาม เสร็จ แล้ว ผู้สอนให้นักเรียน ช่วย กัน เรียบ เรียง ลง
บน กระดานดำ แล้ว อ่าน ให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เที้ยว ลบ กระดานดำ
เลือกนักเรียน ที่ ฉลาด ๒ หรือ ๓ คน ให้ เล่านำ ต่อ ไป ให้
นักเรียน คน อื่น เล่า จน หมด เวลา

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

เรื่องเต็กหล่อผู้ใหญ่

ตาหวัง หลัง โกง มี ชะร เดิน ไป ทาง ถนน แห่ง หนึ่ง พบ
เด็ก สอง คน ทำ หลัง โกง ถ้อย แก แก เป็น คน ใจ ดี ชอบ ใจ ดู เด็ก
ทั้ง สอง ทำ ทำ ต่าง ๆ แก จึง ให้ ด้ ตางค์ คน ละ ๑๐ ด้ ตางค์ และ
ตั้ง ว่า ถ้า แก มา ที่ หลัง ให้ ทำ ทำ ต่าง ๆ ให้ แก ดู อีก แก จะ ให้
ด้ ตางค์ คน ละ ๒๐ ด้ ตางค์ วัน หนึ่ง เด็ก ทั้ง สอง เห็น ตา หมอง
เดิน มา แต่ โกล ใจ ไม่ ได้ นึก ว่า เป็น ตา หวัง จึง วิ่ง ไป ทำ ทำ ทาง

ด้อย แก่ แก่โกรธ อดยไม้ ได้ ต่ เด็ก ทั้ง สอง นั้น และ ตั้ง ด่อน ว่า
 “ถ้าต่อไป พบ ปะ ผู้ใหญ่ ให้ ไหว้ ไม่ให้ ทำ ทำ ทาง ด้อย เขา
 เขาจะ ต่ เขา มาก กว่า นั”

ผู้สอน อ่านให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียบ แล้ว ตั้ง คำถาม ให้ นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม ทำไม ดาหวัง จึง พบ เด็ก สอง คน ?

ตอบ เพราะ ดาหวัง มี ขุระ เดินไป ทาง ถนน แห่ง หนึ่ง

ถาม เด็ก สอง คน ทำ ทำ ทาง อย่างไร ?

ตอบ เด็ก สอง คน ทำ หดัง โกง ด้อย ดาหวัง

ถาม ทำไม ดาหวัง จึง ชอบ ใจ ต่ เด็ก ทั้ง สอง ด้อย แก่ ?

ตอบ เพราะ ดาหวัง เป็น คน ใจ ดี

ถาม ดาหวัง ให้ อะไร แก่ เด็ก ทั้ง สอง ?

ตอบ ดาหวัง ให้ ดี่ ตางค์ แก่ เด็ก คน ละ ๑๐ ดี่ ตางค์

ถาม ดาหวัง ตั้ง เด็ก ทั้ง สอง ไว้ อย่างไร ๖

ตอบ ดาหวัง ตั้ง เด็ก ทั้ง สอง ไว้ ว่า ถ้า แก มา ที่ หดัง
 ให้ ทำ ทำ ต่าง ๆ ให้ แก ตู้อีก แก จะ ให้ ดี่ ตางค์
 คน ละ ๒๐ ดี่ ตางค์

ถาม ทำไมเด็กทั้ง สอง เห็นคาหมองจึง นึก ว่าคาหวัง ?

ตอบ เพราะ คา หมอง เดิน มา แต่ไกล เด็ก ทั้ง สอง
จำไม่ได้

ถาม เด็ก ทั้งสอง ได้รับ ผล อย่างไร ?

ตอบ เด็ก ทั้ง สอง ถูก ต

ถาม คาหมอง ตั้ง สอน เด็ก ว่า อย่างไร ?

ตอบ แก่ ตั้ง สอน เด็ก ว่า “ ถ้า พบปะ ผู้ใหญ่ให้ไหว
ไม่ไหวขอเขา ”

หมายเหตุ

เมื่อ ตาม เสร็จ แล้ว ผู้ สอนให้ นักเรียน ช่วย กัน เรียบ เรียง ลง
บน กระดานดำ แล้ว อ่านให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียว ลบ กระดานดำ
เลือก นักเรียน ที่ ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้ เล่านำ ต่อไปให้นักเรียน
คนอื่นเล่าจน หมด เวลา

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

เรื่องโรงเรียน

ผู้ สอน บอก ความ มุ่งหมายว่า จะให้นักเรียน เรื่อง ความ “เรื่องโรงเรียน”
แล้ว ตั้ง คำถามให้นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม โรงเรียนที่นักเรียน เรียนอยู่นี้ ชื่อโรงเรียนอะไร ?

ตอบ โรงเรียนนี้ชื่อ.....

ถาม ใคร เปน ครูใหญ่ ?

ตอบ นาย..... เปน ครูใหญ่

ถาม มี นักเรียน กี่ ชั้น ชั้น ใด บาง ?

ตอบ มี นักเรียน ๓ ชั้น คือ ชั้น ประถม บัณฑิต ๑ ชั้น
 ประถม บัณฑิต ๒ ชั้น ประถม บัณฑิต ๓

ถาม โรงเรียน เก็บ ค่าเล่าเรียน บัณฑิต เท่าไร ?

ตอบ ไม่ได้เก็บ ค่าเล่าเรียน เพราะ เปน โรงเรียน
 ประชาบาล (หรือ เก็บ ค่าเล่าเรียน บัณฑิต... บาท)

ถาม การ รักษา ความสะอาด ของ โรงเรียน โรงเรียน
 ทำอย่างไร ?

ตอบ การ รักษา ความสะอาด ของ โรงเรียน นักเรียน
 ผัดตบ ปัดกัน บัด กวาด (หรือ การ โรง บัด กวาด)

ถาม โรงเรียน มี ขอบังคับ อย่างไร บาง ?

ตอบ โรงเรียน มี ขอบังคับ ไม่ให้ นักเรียน นำ ของ กิน
 ของ เล่น เข้า ใน ห้องเรียน และ เวลา หยด พัก ไม่
 ให้ อยู่ใน ห้องเรียน กับ ไม่ให้ มา โรงเรียน สาย

คำที่นักเรียนตอบเรียบเรียงเป็นความได้ดังนี้

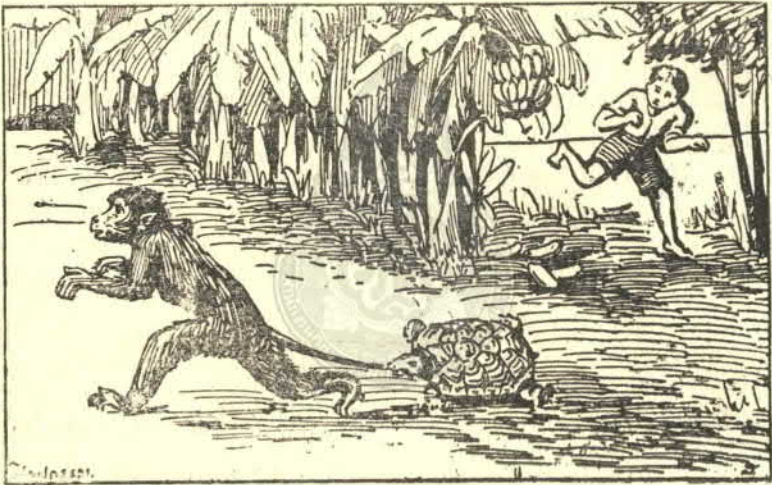
“โรงเรียนนี้ชื่อ.....นาย.....เป็นครูใหญ่ มีนักเรียน
๓ ชั้น คือ ชั้น ประถมปีที่ ๑ ชั้น ประถมปีที่ ๒ ชั้น ประถม
ปีที่ ๓ ไม่เก็บค่าเล่าเรียน เพราะเป็นโรงเรียนประชาบาล
การ รักษาความสะอาดของโรงเรียน นักเรียนช่วยกันขัดกวาด
มีข้อบังคับของโรงเรียน ห้ามไม่ให้มาของกินของเงินเข้าไป
ในห้องเรียน และเวลายืดพักห้ามไม่ให้เด็กอยู่ในห้อง
เรียน กับไม่ให้มาโรงเรียนสาย”

หมายเหตุ

เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียง
ลงบนกระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว ลง
กระดานดำ เลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่านำ
ต่อไปให้นักเรียนคนอื่นเล่าจนหมดเวลา

แบบฝึกหัดที่ ๒๐

เรื่องลิงกับเต่าจะไม่ยกกล้วย

ผู้สอนถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนั้นมีลิง เต่า ต้นกล้วย และเด็ก

(บอกคนละสิ่ง)

ถาม เต๋ากับถึง พากัน มาทำอะไร ?

ตอบ เต๋ากับถึง พากัน มาเที่ยว หาเงิน

ถาม เต๋ากับถึง มาพบ อะไร ที่ใน ส่วน ?

ตอบ เต๋ากับถึง มา พบ กับด้วย ลูก ที่ใน ส่วน

ถาม เต๋ากับถึง ขึ้น คน ด้วย ?

ตอบ ถึง ขึ้น คน ด้วย

ถาม ถึง ขึ้น คน ด้วย เต๋ากำ อย่างไร ?

ตอบ ถึง ขึ้น คน ด้วย เต๋ามา ขึ้น ทาง

ถาม ทำไม เต๋ากับถึง จึง พากัน วิ่ง หนี ?

ตอบ เพราะ ได้ ถู ก เจ้า ของ ส่วน ออก มา พบ

ถาม ทำไม เต๋ากำ จึง คาง หาง ถึง ?

ถาม เพราะ เต๋ากำ วิ่ง ไม่ เร็ว จึง ต้อง คาง หาง ถึง

คำที่นักเรียน ตอบ เรียบ เรียง เป็น ความ ได้ ดังนี้

“วันหนึ่ง เต๋ากับถึง พากัน มาหาเงิน ที่ใน ส่วน พบ คน
 กับด้วย ลูก ลูก คน หนึ่ง เต๋ากำ จึง ให้ ถึง ขึ้น ไป เก็บ ส่วน ตัว คอย

เผ่า^๒คน^๒ทาง เว^๒ตานั้น^๒เด็ก^๒ถูก^๒เจ้า^๒ของ^๒ตัว^๒ออกมา^๒พบ^๒เข้า^๒
 เ^๒ากับ^๒ถึง^๒พา^๒กัน^๒วิ่ง^๒หนี^๒ เ^๒า^๒จะ^๒วิ่ง^๒ให้^๒เร็ว^๒อย่าง^๒ถึง^๒ไม่^๒ได้^๒จึง^๒
 คา^๒บ^๒ทาง^๒ถึง^๒ ให้^๒ถึง^๒พา^๒วิ่ง^๒ไป^๒”

หมายเหตุ เมื่อ^๒ถาม^๒เสร็จ^๒แล้ว^๒ ผู้^๒สอน^๒ให้^๒นัก^๒เรียน^๒ช่วย^๒กัน^๒เรียบ^๒เรียง^๒ลง^๒
 บน^๒กระ^๒ดาน^๒ดำ^๒ แล้ว^๒อ่าน^๒ให้^๒ฟัง^๒ ๒ หรือ^๒ ๓ เท^๒ย^๒ว^๒ล^๒บ^๒กระ^๒ดาน^๒ดำ^๒
 เล^๒ือ^๒ก^๒นัก^๒เรียน^๒ที่^๒ฉลาด^๒ ๒ หรือ^๒ ๓ คน^๒ให้^๒เล่า^๒นำ^๒ ต่อ^๒ไป^๒ให้^๒
 นัก^๒เรียน^๒คน^๒อื่น^๒เล่า^๒จน^๒หมด^๒เวลา^๒

แบบ^๒ฝึก^๒ห^๒ที่^๒ ๒๑

เร^๒ือง^๒ลูก^๒เน^๒อ^๒และ^๒แม่^๒เน^๒อ

แม่^๒เน^๒อ^๒ตัว^๒หนึ่ง^๒พา^๒ถูก^๒ไป^๒เท^๒ย^๒ว^๒หา^๒ก^๒ิน^๒ ไป^๒ติด^๒บ^๒่วง^๒ของ^๒
 นาย^๒พร^๒าน^๒ นาย^๒พร^๒าน^๒จึง^๒เ^๒า^๒เช^๒ือ^๒ก^๒ม^๒ัด^๒พา^๒ไป^๒ ถูก^๒เน^๒อ^๒เม^๒ื่อ^๒
 เห็น^๒นาย^๒พร^๒าน^๒ม^๒ัด^๒แม่^๒ไป^๒ ก็^๒ตาม^๒อ^๒้น^๒ว^๒อน^๒ขอ^๒ให้^๒ปล^๒่อย^๒แม่^๒เด^๒ย^๒
 มัน^๒จะ^๒ไป^๒ตาย^๒แทน^๒ นาย^๒พร^๒าน^๒ไ^๒ย^๒ิน^๒ด^๒ัง^๒นั้น^๒ก็^๒ยอม^๒ จึง^๒จับ^๒ถูก^๒
 เน^๒อ^๒ม^๒ัด^๒ ปล^๒่อย^๒แม่^๒เน^๒อ^๒ไป^๒ แม่^๒เน^๒อ^๒ไม่^๒ยอม^๒ ก^๒ลับ^๒อ^๒้น^๒ว^๒อน^๒ให้^๒

นายพราน ปลดปล่อยลูกของมัน มันจะไปตายเอง นายพรานได้
ยินดังนั้น นึกถึงดาร์ จึงปล่อยแม่เนื้อ และ ลูกเนื้อไปทั้ง ๒ ตัว

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที้ยว แล้ว ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้

ถาม แม่เนื้อพา ลูกเนื้อไปทำไม ?

ตอบ แม่เนื้อพา ลูกเนื้อไป เที้ยว หา กิน

ถาม ทำไม นายพราน จึง จับ แม่เนื้อได้ ?

ตอบ เพราะ แม่เนื้อไป คิด บ่วง ของ นายพราน

ถาม นายพราน ทำ อย่างไร แก่ แม่เนื้อ ?

ตอบ นายพราน เอา เชือก มัด แม่เนื้อ พาไป

ถาม ลูกเนื้อ เห็น ดัง นั้น ทำ อย่างไร ?

ตอบ ลูกเนื้อ อ้อน วอน ให้ ปลดปล่อย แม่ ของ มัน มัน จะ
ไปตาย แทน

ถาม นายพราน ทำ อย่างไร ?

ตอบ นายพราน จับ ลูกเนื้อ มัด และ ปลดปล่อย แม่เนื้อไป

ถาม แม่เนื้อ อ้อน วอน นายพราน ว่า กระไร ?

ตอบ แม่เนื้อ อ้อน วอน ให้ ปลดปล่อย ลูก ของ มัน มัน จะ
ไปตายเอง

ถาม ทำไม นายพราน จึง ปล่อย นก ๒ ตัว นั้นไป ?
 ตอบ เพราะ นายพราน มี ความ สงัดจาร์ จึงปล่อย แม่ นก
 และ ลูก นก ๒ ตัว ไป

หมายเหตุ เมื่อ ตาม เสร็จ แล้ว ผู้สอนให้ นักเรียน ช่วย กัน เรียบเรียง ลง
 บน กระดาษดำ แล้ว อ่านให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียบ ลง กระดาษดำ
 เลือกนักเรียน ที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้ เล่านำ ต่อไปให้
 นักเรียน คน อื่น เล่า จน หมด เวลา

แบบฝึกหัด ที่ ๒๒

เรื่อง ธุระประจำตัว

ผู้สอน บอกความมุ่งหมายว่าจะให้นักเรียนเรียง ความ เรื่อง “ธุระประจำตัว”
 แล้ว ตั้ง คำ ถามให้ นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม เข้าวัน นั นักเรียน ตัน นอน เวตา อะไร ?
 ตอบ เข้าวัน นั ผม ตัน นอน เวตา ๖ นาฬิกา ก่อน เที่ยง
 ถาม นักเรียน ตัน นอน แดว ทำ อะไร ?
 ตอบ ผม ตัน นอน แดว ตาง หน้า หวี ผม และ ถ่าย อูจจาระ

- ถาม นักเรียน ช่วย พ่อ แม่ ทำอะไร บ้าง ?
- ตอบ ผม ช่วย กวาดเรือน ถู เรือน เทกระ โถน และ
 เลี้ยง น่อง
- ถาม นักเรียน กิน ข้าว เวลา อะไร ?
- ตอบ ผม กิน ข้าว เวลา ๘ นาฬิกา ก่อน เที่ยง
- ถาม เมื่อ นักเรียน กิน ข้าว แล้ว ทำ อะไร อีก ?
- ตอบ เมื่อ ผม กิน ข้าว แล้ว แต่ง ตัว มา โรงเรียน
- ถาม นักเรียน มา โรงเรียน เวลา อะไร ?
- ตอบ ผม มา โรงเรียน เวลา ๘ นาฬิกา ครึ่ง ก่อน เที่ยง
- ถาม นักเรียน มา โรงเรียน กับ ใคร ?
- ตอบ ผม มา กับ เพื่อน นักเรียน หตาย คน
- ถาม นักเรียน มา ถึง โรงเรียน แล้ว เล่น อะไร ?
- ตอบ ผม มา ถึง โรงเรียน แล้ว เล่น ตี จับ (ตาม ที่ เล่น)
- ถาม นักเรียน หยุด การ เล่น เมื่อไร ?
- ตอบ ผม หยุด การ เล่น เมื่อ โรงเรียน สิ้น กระดิ่ง ครั้ง แรก
- ถาม เมื่อ นักเรียน หยุด การ เล่น แล้ว ทำ อะไร ?
- ตอบ เมื่อ ผม หยุด การ เล่น แล้ว เข้า ห้อง เรียน

๖๖ ๒๒๕๒ ๒๕
เขาวนหน้าพเจตน์ นอน เวลา ๖ นาฬิกา ก่อนเที่ยง แดว

ต่าง^๒ หน้า^๒ หวัด^๒ม และ^๒ ถ้าย^๒ อจ^๒จาระ^๒ ช่วย^๒ พ่อแม่^๒ กวาด^๒เรือน^๒
ถ^๒เรือน^๒ เท^๒กระ^๒โถน^๒ และ^๒ เติง^๒ น^๒อง^๒ พอ^๒เวลา^๒ ๘^๒ นา^๒พิ^๒กา^๒ ก^๒่อน^๒
เท^๒ย^๒ง^๒ ก^๒ิน^๒ ข^๒้าว^๒ เวลา^๒ ๘^๒ นา^๒พิ^๒กา^๒ คร^๒ัง^๒ ก^๒่อน^๒ เท^๒ย^๒ง^๒ แ^๒่ง^๒ ต^๒ัว^๒มา^๒
โร^๒ง^๒เร^๒ียน^๒ ก^๒ับ^๒เพ^๒ื่อ^๒น^๒ น^๒ัก^๒เร^๒ียน^๒ ห^๒ด^๒าย^๒ค^๒น^๒ เม^๒ื่อ^๒ถึง^๒โร^๒ง^๒เร^๒ียน^๒เด^๒็น^๒
ค^๒ั^๒จ^๒ับ^๒ พอ^๒โร^๒ง^๒เร^๒ียน^๒ ด^๒ั^๒น^๒ กระจ^๒ต^๒ัง^๒ คร^๒ัง^๒ แ^๒รก^๒ ข^๒้า^๒พ^๒เจ^๒า^๒ ห^๒ย^๒ุด^๒การ^๒ เ^๒ด^๒็น^๒
แ^๒ด^๒ว^๒เขา^๒ ห^๒อง^๒เร^๒ียน^๒ ”

หมายเหตุ

เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลงบนกระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว ลงกระดานดำ เลื่อนนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำต่อไปให้นักเรียนคนอื่นเล่าจนหมดเวลา

ในตอน คำถามใช้ คำว่า “สม” เพราะ พูด กัน จะเพาะตัว
ครู กับนักเรียน ใน ตอน รวม เรื่อง เป็น คำพูด กับ คน ทั่วไป
จึงต้องใช้ คำว่า “ข้าพเจ้า”

แบบฝึกหัดที่ ๒๔

เรื่องต้นไม้

ผู้สอน นำ ต้น ไม้ พร้อมทั้ง ราก และ ใบ ขึ้น วาง บน โต๊ะ หรือ ม้า หน้า ชั้น ให้
นักเรียน ดู แล้ว ตั้ง คำ ถาม ให้ นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม ราก ของ ต้น ไม้ เป็น อย่างไร ?

ตอบ ราก ของ ต้น ไม้ เป็น ฝอย

ถาม ลำต้น เป็น อย่างไร ?

ตอบ ลำต้น กดม เป็น ข้อ ๆ ระยะ ห่าง กัน ประมาณ
คืบ หนึ่ง

ถาม ตาม ข้อ มี อะไร ?

ตอบ ตาม ข้อ มี ตา

ถาม ต้น ไม้ สูง ประมาณ เท่าไร ?

ตอบ ต้น ไม้ สูง ประมาณ เท่า กับ คน

ถาม ส่วน นอก และ ส่วน ใน ของ ต้น ไม้ ต่าง กัน อย่างไร ?

ตอบ ส่วน นอก ของ ต้น ไม้ แข็ง ส่วน ใน อ่อน

ถาม เรา กิน ส่วนไหน ของ คัน อ้อย ?

ตอบ เรา กิน ส่วนใน ของ คัน อ้อย

ถาม น้ำ อ้อย มี รส อย่างไร ?

ตอบ น้ำ อ้อย มี รส หวาน

ถาม ใบ อ้อย เปรู อย่างไร ?

ตอบ ใบ อ้อย คาย

ถาม ใบ อ้อย ยาว ประมาณ เท่าใด ?

ตอบ ใบ อ้อย ยาว ประมาณ ๑ ฟุต

ถาม อ้อย มี กี่ ชนิด ?

ตอบ อ้อย มี หลาย ชนิด คือ อ้อย แดง อ้อย จีน อ้อย

ไทย อ้อย ลำดี (บอกคน ๑ อย่าง)

ถาม อ้อย มี ประโยชน์ อย่างไร ?

ตอบ อ้อย มี ประโยชน์ ทำ น้ำ ตาล และ รับ ประทาน

คำที่นักเรียนตอบ เรียบเรียงเป็นความได้ดังนี้

“อ้อย มีรากเป็นฝอย ลำต้น กดม เป็น ข้อ ๆ ระยะ ห่าง กัน
ประมาณ คืบ หนึ่ง ตาม ข้อ มี ตา ต้น สูง ประมาณ ท่วม หัว คน
ส่วน นอก แข็ง ส่วน ใน อ่อน เรา กิน ส่วน ใน เพราะ มี รส หวาน
ใบ คาย ยาว ประมาณ วา หนึ่ง มี หน่อ ต่าง ๆ กัน คือ อ้อย แดง
อ้อย จัน อ้อย ไทย อ้อย ลำ ตี มี ประโยชน์ ทำ น้ำ ตาต และ
รับ ประทาน ”

หมายเหตุ

เมื่อถาม คำถาม เสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วย กัน เรียบ
เรียง ลง บน กระดาษ ดำ แล้ว อ่าน ให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว ลง
กระดาน ดำ เลือกนักเรียน ที่ ฉลาด ๒ หรือ ๓ คน ให้ เล่านำ
ต่อไปให้นักเรียน คน อื่น เล่า จน หมด เวลา

แบบฝึกหัดที่ ๒๕

เรื่องลิงชะโมยกกล้วยเด็ก

ผู้สอน ถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า ตามที่สังเกต เห็นใน ภาพนี้

ถาม เด็ก นิ่ง ทำอะไร อยู่โคน ต้นไม้ ?

ตอบ เด็ก นิ่ง กิน กล้วย อยู่โคน ต้นไม้

ถาม บน ต้นไม้ มีอะไร บ้าง ?

ตอบ บน ต้นไม้ มีตง นิ่ง อยู่ ที่ กิ่ง

- ถาม ทำไมเด็กจึงไม่เห็นถึง ?
- ตอบ เพราะ เด็กไม่ตรวจตราดูให้
- ถาม เมื่อถึง เห็น เด็กกิน กถ้วย ถึง ทำ อย่างไร ?
- ตอบ เมื่อถึง เห็น เด็กกิน กถ้วย จึงได้ ต้นไม้ ลง มา
- ถาม ถึง ทำ อย่างไร จึง เอา กถ้วย ของ เด็กไป ได้ ?
- ตอบ ถึง ค่อย ๆ ย่อง เข้า ทาง หลัง แล้ว คว้า เอา กถ้วย ของ เด็กไป
- ถาม ทำไม เด็ก จึง ร้อง ให้ ?
- ตอบ เพราะ ถึง เอา กถ้วย ของ เขาไป
- ถาม เด็ก ทำ อย่างไร ?
- ตอบ เด็ก คว้า ไม่ ได้ ค่ะ ถึง ถึง หนี ขน ต้นไม้
- ถาม การ ที่ เด็ก ไม่ ได้ กิน กถ้วย เพราะ เหตุ ไหน ?
- ตอบ การ ที่ เด็ก ไม่ ได้ กิน กถ้วย เพราะ ไม่ ตรวจตรา ดู ให้

คำที่นักเรียนตอบ เรียบเรียงเป็น ความ ได้ ดังนี้

“ เด็ก คน หนึ่ง หนึ่ง กิน กถ้วย ย่อย โคน ต้นไม้ บน ต้นไม้ นั้น มี ถึง หนึ่ง อยู่ บน กิ่ง ตัว หนึ่ง แต่ เด็ก ไม่ เห็น เพราะ เขา ไม่ ตรวจตรา

ดให้ด เมื่อถึงเห็นเด็กกินกตวยอยู่จึงได้ค้นไม้ลงมา ค่อย ๆ
 ยของเขาทางหลัง คว้าเอากตวยของเด็ไป เด็กเสียใจ
 ร้องไห้ คว้าไม้ได้ดัง ถึงหนั้นคนไม้ เด็กเลยอดกินกตวย ”

หมายเหตุ เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลง
 บน กระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที้ยว ลบ กระดานดำ
 แล้วเลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำ ต่อไปให้
 นักเรียนคนอื่นเล่าจนหมดเวลา

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

เรื่องเด็กใจร้าย

เด็กคนหนึ่ง ชื่อนมกิดกินอยู่ เห็นสุนัขนอนเลียปาก
 กระตักหาง ทำเหมือนอยากจะกินบ้าง เด็กจึงเอานม
 ถูที่จมูกสุนัข พอสุนัขดมจะมากิน เด็กก็เตะสุนัข
 กระเด็นไป ผู้คนหนึ่งเห็นดังนั้น จึงควักไม้ตีก่ออกแล้ว
 เรียกเด็กให้เข้ามาหา ทำขยันทักตักให้ พอเด็กเอามือมา
 รับตักตัก ท่านผู้นั้นก็เอามือตบหน้าเด็กทีหนึ่ง และสอนว่า
 “ต่อไปเจ้าอย่าเล่นรังแกสัตว์เช่นนี้อีก ” เด็กคนนั้นกลับ
 เป็นคนดี จำคำสอนไว้ได้

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียว แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้

ถาม เด็กกำลังทำอะไร ?

ตอบ เขายืนถือขนมกัทลิน

ถาม ดูนัชนเห็นเด็กกินขนมทำอะไร ?

ตอบ มันเคี้ยวปากกระตักหางทำที่เหม็นอนอยาก
กินบ้าง

ถาม เด็กทำอะไร แก่ดุนัชน ?

ตอบ เขาเอาขนมดื่อกที่จุมกดุนัชน

ถาม เมื่อดุนัชนเข้ามาหาเด็ก เด็กทำอะไร ?

ตอบ เด็กเตะดุนัชนกระเด็นไป

ถาม เมื่อผู้ใดเห็นเด็กเตะดุนัชน เขาทำอะไร ?

ตอบ เขาควักสีกาออกแล้วเรียกเด็กให้เข้ามาหา

ถาม เมื่อเด็กเข้าไปหา ท่านผู้ใดทำอะไร ?

ตอบ เขาตอบหน้าเด็ก

ถาม ท่านผู้ใดสอนเด็กนั้นว่าอย่างไร ?

ตอบ เขาสอนเด็กนั้นว่า “อย่ารังแกสัตว์”

ถาม เด็กนั้นได้รับ คำ สอน แล้ว เป็น อย่างไร บ้าง ?
 ตอบ เขา กลับ เป็น คน ดี ขึ้น

หมายเหตุ เมื่อ ตาม เสร็จ แล้ว ผู้ สอน ให้ นักเรียน ช่วย กัน เรียบ เรียง ลง
 บน กระดาษดำ แล้ว อ่าน ให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เที้ยว ลง กระดาษดำ
 แล้ว เลือก นักเรียน ที่ ฉลาด ๒ หรือ ๓ คน ให้ เล่านำ ต่อ ไป ให้
 นักเรียน คน อื่น เล่า จน หมด เวลา

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

เรื่องหนังสือ

ผู้ สอน นำ หนังสือ ปก อ่อน และ ปก แข็ง มา ให้ นักเรียน ดู แล้ว ตั้ง คำถาม
 ให้ นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม (ยก หนังสือ ให้อ) สิ่งนี้ เรียกว่า อะไร ?
 ตอบ สิ่งนี้ เรียกว่า หนังสือ
 ถาม หนังสือ มี รูป เป็น อย่างไร ?
 ตอบ หนังสือ มี รูป ๔ เหลี่ยม ผืน ผ่า
 ถาม ส่วน นอก ของ หนังสือ เรียกว่า อะไร ?
 ตอบ ส่วน นอก ของ หนังสือ เรียกว่า หน้า ปก

ถาม หน้าปกมีกี่อย่าง ? (ให้หนึ่งดื้อปกอ่อนและแข็ง)

ตอบ หน้าปกมี ๒ อย่าง คือ แข็ง และ อ่อน

ถาม หน้าปกหนึ่งดื้อมีอะไรบ้าง ?

ตอบ หน้าปกมีตัวหนึ่งดื้อบอกชื่อเรื่อง

ถาม หน้าปกมีดีอะไรบ้าง ?

ตอบ หน้าปกมีดีต่าง ๆ กัน เช่น แดง เทา เหลือง ฯลฯ

ถาม (พลิกหน้าหนึ่งดื้อให้นักเรียนดู) ส่วนนี้เรียก

ว่าอะไร ?

ตอบ ส่วนนี้เรียกว่า หน้าหนึ่งดื้อ

ถาม ในหน้าหนึ่ง ๆ มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในหน้าหนึ่ง ๆ มีตัวหนึ่งดื้อ และเลขลำดับหน้า

ถาม ตัวหนึ่งดื้อที่เรียงกันเป็นแถว ๆ เรียกว่าอะไร ?

ตอบ ตัวหนึ่งดื้อที่เรียงกันเป็นแถว ๆ เรียกว่า บรรทัด

คำที่นักเรียนตอบ เรียบเรียงเป็นความได้ดังนี้

“หนึ่งดื้อมีรูป ๔ เหลี่ยม ผืนผ้า ส่วนนอกของหนึ่งดื้อเรียกว่า
หน้าปก หน้าปกมี ๒ อย่าง คือ แข็ง และ อ่อน บนหน้าปกมี

ตัวหนังสือบอกชื่อเรื่อง มีต่าง ๆ กัน เช่น แดง เทา เหลือง ฯลฯ
 ส่วนในเรียกว่า หน้า มีตัวหนังสือและเลขกำกับหน้า ตัวหนังสือ
 ที่เรียงกันเป็นแถว ๆ เรียกว่า บรรทัด”

หมายเหตุ

เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลง
 บนกระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที้ยว บนกระดานดำ
 แล้วเลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำต่อไปให้
 นักเรียน คนอื่น เล่าจนหมดเวลา

แบบฝึกหัดที่ ๒๘

เรื่องกากับก้อนเนื้อ

ผู้สอน ถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนี้มีคนไม้ กาก สุนัข (บอกคน ตะขอย่าง)

ถาม กากเกาะอยู่ที่ไหน ?

ตอบ กากเกาะ ขย บน กิ่งไม้

ถาม กากคาบอะไรไว้ในปาก ?

ตอบ กากคาบ ก้อนเนื้อไว้ในปาก

- ถาม ดูนัช้อยที่ไหน ?
- ตอบ ดูนัช้อย โนไหน ต้นไม้
- ถาม ดูนัช้อยอยากได้อะไร ของ กา ?
- ตอบ ดูนัช้อยอยากได้อะไร ก่อน เนื้อ ของ กา
- ถาม กา ทำอย่างไร ก่อน เนื้อ จึง จะ ตก ลง มา ที่ดิน ?
- ตอบ กา อำปาก ก่อน เนื้อ จึง จะ ตก ลง มา ที่ดิน
- ถาม ดูนัช้อย ทำอย่างไร กา จึง จะ อำปาก ?
- ตอบ ดูนัช้อย ขอ กา กา จึง อำปาก
- ถาม ดูนัช้อย ขอ กา ว่า อย่างไร ?
- ตอบ ดูนัช้อย ขอ กา ว่า “ มี ขน งาม ถ้า เดี๋ยง เพราะ เหมือน ขน กา จะ เปน ดี ตัว ที่ วิเศษ ที่ สุด ”
- ถาม เมื่อ กา ได้ ฟัง ดูนัช้อย ขอ กา ทำอย่างไร ?
- ตอบ เมื่อ กา ได้ ฟัง ดูนัช้อย จึง อำปาก ร้อง ก่อน เนื้อ ก็ ตก ลง มา ที่ดิน

คำที่นักเรียน ตอบ เรียบเรียง เปน ความ ได้ ดังนี้

“ กา ตัว หนึ่ง คาบ ก่อน เนื้อ มา เกาะ อยู่ บน กิ่ง ไม้ ดูนัช้อย เห็น ก่อน เนื้อ อยาก ได้ จึง พูด ขอ กา ว่า “ กา มี ขน งาม น่า รัก ถ้า

เสียง เพราะ เหมือน ชนดะ ก็ จะ เปน ดัศววิเศษ ที่ สุด ” กา เมื่อ ได้
ยิน คำ ขอดัง นั้น นึก ทะหนง ตัว จึ่ง อ้า ปาก ร้อง “ กา ! กา ” ก่อน
เนื้อ ก็ ตก ลง มา ดูนัช คาบ ก็ อื่น เนื้อ วิ่งหนี ไป ”

หมายเหตุ เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียง
ลงบนกระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียบลงกระดานดำ
แล้วเลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำต่อไปให้
นักเรียนคนอื่นเล่าจนหมดเวลา
ถ้านักเรียนตอบคำถามบางข้อไม่ได้ ผู้สอนต้องเล่า
เรื่องให้ฟังพอเป็นเค้า

แบบฝึกหัดที่ ๒๙

เรื่องเอี่ยมและอิม

คืนวันหนึ่ง เอี่ยม และ อิม ไป ดุโชน พอดีเดินไปถึงที่มืด
แห่งหนึ่ง อิมได้ยินเสียงดังกราวๆ บนต้นไม้ จึงแหงน
หน้าขึ้นไปดู เห็นอะไรดำทะคุ่มๆ นึกว่าผีหลอกก็ร้องขึ้น
ด้วยเสียงดัง และ ถ่ม ดง ทั้ง ยืน เอี่ยม พา อิม กลับบ้าน อิม
เลยกลายเป็นไข้ไม่พูดจากับใคร ต่อรุ่งเช้า อิมได้สติจึงเล่า

ให้ดู อ๋อ พัง ว่า เขาถูกผีหลอก ดู อ๋อไม่เชื่อ จัง พายิ้ม
ไปดู เห็น กิ่งไม้แห้ง แขนง แกว่งไป แกว่ง มา จัง กลับ มา
เล่าให้อิม ฟัง อิม รู้ว่าไม่ใช่ผีก็ตั้งใจ หายไข่นั่น

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียว แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

ถาม เอี่ยม และ อิม ไปไหน ?

ตอบ เอี่ยม และ อิม ไปดูโขน

ถาม เมื่อเขาพากันไป ถึงที่มืด อิมได้ยินเสียงอะไร ?

ตอบ อิมได้ยินเสียง กร่าง ๆ บนต้นไม้

ถาม อิม นึก ว่าอะไร ?

ตอบ อิม นึก ว่าผี หลอก ร้อง ชื่น ด้วย เสียง ตัง และ
ตม ตง ทง ยืน

ถาม ทำไม อิม จึงไม่ พดจา กับใคร ?

ตอบ เพราะ อิม เบน ไข่นั่น จึงไม่ พดจา กับใคร

ถาม เมื่อ อิม ได้สติ เล่า ว่าอย่างไร ?

ตอบ เมื่อ อิม ได้สติ เล่า ว่า ถูก ผี หลอก

ถาม ดูกุ๋ม มีความเห็น อย่างไร ?

ตอบ ดูกุ๋มไม่เชื่อ ว่า ผี หลอก

ถาม ดูกุ๋ม กับ เขียมไป ดู เห็น อะไร ?

ตอบ ดูกุ๋ม กับ เขียมไป ดู เห็น กิ่งไม้ เขา พันไว้ แขน
แกว่งไป แกว่ง มา

ถาม ทำไม อิม จึง หายใจ ?

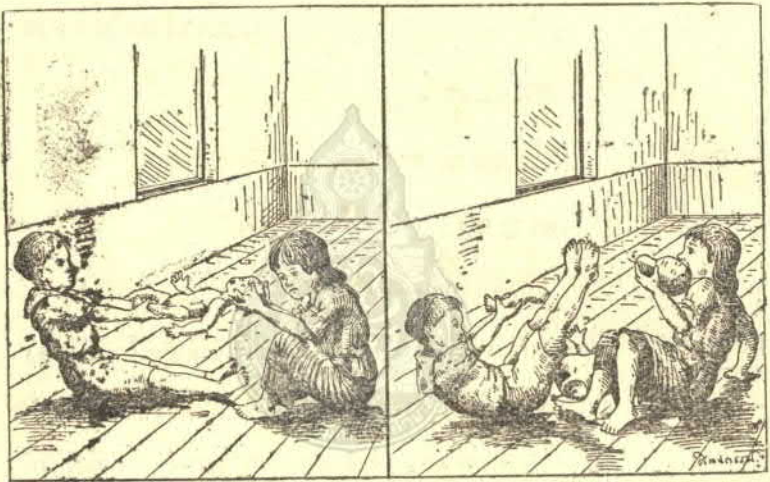
ตอบ เพราะ อิม รู้ว่าไม่ใช่ผี หลอก

หมายเหตุ

เมื่อ ตาม เสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียน ช่วย กัน เรียบเรียง ลง
บน กระดานดำ แล้ว อ่านให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว ลบกระดานดำ
แล้ว เลือกนักเรียนที่ จดจำ ๒ หรือ ๓ คนให้ เล่านำ ต่อไปให้
นักเรียนคน อื่น เล่า จนหมด เวลา

แบบฝึกหัดที่ ๓๐

เรื่องเด็กแย่งตุ๊กตา

ผู้สอนถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนี้มีเด็ก ๒ คน กับตุ๊กตาตัวหนึ่ง

ถาม เด็กทั้ง ๒ คนนี้เป็นชายหรือหญิง ?

ตอบ เด็กทั้ง ๒ คนนั้นคนหนึ่งเป็นชาย อีกคนหนึ่ง

เป็น หญิง

ถาม เด็ก ทั้ง ๒ คน นี เป็น อะไร กัน ?

ตอบ เด็ก ทั้ง ๒ คน นี เป็น พี่น้อง กัน

ถาม คน ไหน เป็น พี่ คน ไหน เป็น น้อง ?

ตอบ เด็ก หญิง เป็น พี่ เด็ก ชาย เป็น น้อง

ถาม เด็ก ทั้ง ๒ คน กำลัง ทำ อะไร กัน ?

ตอบ เด็ก ทั้ง ๒ คน กำลัง แย่ง ตัก ตา กัน

ถาม เด็ก ทั้ง ๒ ได้ ตัก ตา มา จาก ไหน ?

ตอบ มารดา ให้ ตัก ตา แก่ เขา

ถาม ทำไม เด็ก ทั้ง ๒ จึง แย่ง ตัก ตา กัน ?

ตอบ เพราะ ต่าง คน ต่าง จะ ถือ เขา เป็น เจ้า ของ คน เดียว

ถาม ใน ที่ สุด ตัก ตา เป็น อย่างไร ?

ตอบ ใน ที่ สุด ตัก ตา หัก ออก เป็น ๒ ท่อน

ถ้า ที่ นั ก เรื น คอ บ เรื บ เรื ง เป็น ความ ได้ ดัง นี

“ มี เด็ก ๒ คน พี่น้อง คน พี่ เป็น หญิง คน น้อง เป็น ชาย
วัน หนึ่ง มารดา ให้ ตัก ตา แก่ เขา ตัว หนึ่ง ให้ เล่น ด้วย กัน ภาย หลัง

เขาแย่งกันเป็นเจ้าของ คนพิจับตุ๊กตาข้างหัว คนน้อง
จับข้างเท้า ดึงกันไปดึงกันมา ตุ๊กตาก็ออกเป็น ๒ ท่อน
เด็กทั้ง ๒ เคยไม่มีตุ๊กตาเล่น ”

หมายเหตุ

เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลง
บน กระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เทียบ ลบนกระดานดำ
เลือกนักเรียนที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า นำ ต่อให้นักเรียน
คนอื่นเล่า จนหมดเวลา

หมวด ตอบ คำถาม

แบบฝึกหัดที่ ๓๑

เรื่องหมาจิ้งจอกกับแพะ

ผู้สอน ถามให้นักเรียน ตอบ ปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพนี้มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนี้มี แพะ หมาจิ้งจอก และ บ่อ

ถาม หมาจิ้งจอกอยู่ที่ไหน ?

ตอบ หมาจิ้งจอกอยู่ใน บ่อ

ถาม ทำไมหมาจึงจอกจิ้ง ลงไปอยู่ใน บ่อ ?

ตอบ เพราะ หมาจึงจอก ตก ลงไป ขึ้นไม่ได้

ถาม แะ ยืน อยู่ที่ไหน ?

ตอบ แะ ยืน อยู่ที่ปาก บ่อ

ถาม ทำไม แะ จึง มา ที่ บ่อ ?

ตอบ เพราะ แะ ระวัง น้ำ จึง มา ที่ บ่อ

ถาม แะ เห็น หมาจึงจอกอยู่ใน บ่อ มัน คิด อย่างไร ?

ตอบ แะ คิดว่าหมาจึงจอกลงไปกิน และอาบนํ้าในบ่อ

ถาม หมาจึงจอก ตวง แะ ว่าอย่างไร ?

ตอบ หมาจึงจอก ตวง แะ ว่า น้ำใน บ่อจืดเย็นดี

ถาม ทำอย่างไร หมาจึงจอกจึงขึ้นจาก บ่อได้ ?

ตอบ หมาจึงจอกเหยียบ หวี แะกระโดดขึ้น จาก บ่อ

หมายเหตุ

เมื่อ เห็น ว่านักเรียน เข้าใจ คำถาม ดีแล้ว ผู้สอน ตั้ง คำถาม
เหล่านี้ บน กระดาน ทำให้นักเรียนเขียน ตอบ

ถ้านักเรียน ตอบ คำถาม บาง ข้อไม่ได้ ผู้สอน ต้องเล่าเรื่อง
ให้ฟังพอ เป็น คำ

แบบฝึกหัดที่ ๓๒

เรื่องกระตาดำ

ผู้สอน บอกความหมายว่า จะให้นักเรียน เรื่องความ เรื่อง “กระตาดำ” แล้ว
ตั้งคำถามให้นักเรียน ตอบ ดังนี้

- ถาม กระตาดำ มีรูปร่างอย่างไร ?
 ตอบ กระตาดำ มีรูปร่าง ๔ เหลี่ยมผืนผ้า
 ถาม เขาทำ กระตาดำ ด้วยอะไร ?
 ตอบ เขาทำ กระตาดำ ด้วยไม้ไผ่ หิน ชนวน บ้าง
 ถาม ทำไม กระตาดำ จึง มีสีดำ ?
 ตอบ เพราะ เขา ทาเขม่า
 ถาม กระตาดำ ตั้ง อยู่ บน อะไร ?
 ตอบ กระตาดำ ตั้ง อยู่ บน ขาหย่าง
 ถาม เขาใช้ อะไร เขียน กระตาดำ ?
 ตอบ เขาใช้ ชอล์ก เขียน กระตาดำ
 ถาม ทำไม เขา จึง ใช้ ชอล์ก เขียน กระตาดำ ?
 ตอบ เพราะ ชอล์ก ดี ขาว กระตาดำ สีดำ เห็น ได้ ชัด

- ถาม เมื่อเขาเขียนกระดานดำเต็มแล้วเขาใช้อะไรลบ?
 ตอบ เมื่อเขาเขียนกระดานดำเต็มแล้วเขาใช้แปรงลบ
 ถาม กระดานดำมีประโยชน์อย่างไร?
 ตอบ กระดานดำมีประโยชน์สำหรับไว้เขียนหนังสือ
 ถาม ในห้องนี้มีกระดานดำกี่แผ่น?
 ตอบ ในห้องนี้มีกระดานดำ.....แผ่น

หมายเหตุ เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจคำถามดีแล้ว ผู้สอนตั้งคำถาม
 เหล่านี้บนกระดานดำให้นักเรียนเขียนตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๓๓

เรื่องโอบอ้อมอารี

เศรษฐีคนหนึ่งต้องการจะสอนคนในหมู่บ้านให้
 เป็นผู้มีใจโอบอ้อมอารี จึงเอาหินก้อนหนึ่งไปวางไว้ที่
 กทางถนน แล้วเอาหีบได้เงินซ่อนไว้ข้างใต้ก้อนหินนั้น เพื่อ

จะให้คุณเดินทางเก็บทั้ง จะได้เห็น หีบได้เงิน ที่ซ่อน อยู่ แล้ว
 เศรษฐีก็ ไปซ่อนตัว คอยดูอยู่ มีคนเดินทาง ผ่านไปมา
 หตายคน แต่ไม่มีใครแตะต้อง ก้อนหินนั้น ภายหลัง ท่าน
 เศรษฐีจึง มาเก็บ ก้อน หิน ทั้ง หยิบ หีบได้เงินให้คน ทั้งหตายดู
 หีบ นั้นมีหนังสือเขียนไว้ว่า “รางวัล แก่คนที่มัวใจโอบอ้อมอารี”

ผู้สอน อ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้ว ตั้งคำถามให้นักเรียน ตอบดังนี้

ถาม เศรษฐีต้องการ จะ ดอนคนใน หมู่ บ้าน โกลดเคียง
 อย่างไร ?

ตอบ เศรษฐีต้องการ จะ ดอนคนใน หมู่ บ้าน โกลดเคียง
 ให้เป็น ผู้มัวใจโอบ อ้อม อารี

ถาม ทำไม เศรษฐีจึง เขาก้อนหินไปวางไว้ กดางถนน ?

ตอบ เพราะ เศรษฐีต้องการ ให้คน เก็บ ก้อน หิน ทั้ง

ถาม เศรษฐี เขาก้อนหินไปวางกดางถนนแล้วไปไหน ?

ตอบ เศรษฐีไปซ่อน ตัว คอยดูอยู่

ถาม ในที่สุดใคร เป็นคน เก็บ ก้อน หิน ทั้ง ?

- ตอบ ในที่สุดเศรษฐีมาเก็บ ก้อน หิน ทั้ง
 ถาม ภายใต้อีกก้อน หิน มีอะไร อยู่ ?
 ตอบ ภายใต้อีกก้อน หิน มี หีบ ได้เงิน อยู่
 ถาม หีบ นั้น มี หนังสือ เขียนไว้ว่า กระไร ?
 ตอบ หีบ นั้น มี หนังสือ เขียนไว้ว่า “รางวัลแก่คนที่
 โอบ ออม อาร”

หมายเหตุ เมื่อเห็นว่านักเรียน เข้าใจ คำถาม ดี แล้ว ผู้สอน ตั้ง คำ ถาม
 เหล่านี้ บน กระดานดำ ให้นักเรียน เขียน ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๓๔

เรื่องเด็กใจบุญ

ผู้สอนถามให้นักเรียน ตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้

ถาม ในภาพที่ ๑ มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ในภาพนั้น มีเด็ก ผู้ใหญ่ และ ลูกหนัง

ถาม ในภาพนั้น มีเด็กกี่คน ?

ตอบ ในภาพนั้น มีเด็ก ๔ คน

ถาม เด็กทั้ง ๔ คน กำลังทำอะไร ?

ตอบ เด็กทั้ง ๔ คน กำลัง เล่น ลูกหนัง

- ถาม ทำไมจึงรู้ว่าคนนั้นตาบอด ?
- ตอบ เพราะเขาต้องใช้ไม้ค้ำทาง
- ถาม เด็กในภาพ ๒ เมื่อเห็นคนตาบอดเดินมา
ทำอย่างไร ?
- ตอบ เด็ก ๓ คนหัวเราะ แต่อีกคนหนึ่งมาช่วยจูง
- ถาม เด็กคนไหนที่ประพฤติกุ ?
- ตอบ เด็กคนที่ช่วยจูงประพฤติกุ

หมายเหตุ เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจคำถามดีแล้ว ผู้สอนตั้งคำถาม
เหล่านั้นบนกระดานดำ ให้นักเรียนเขียนตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๓๕

เรื่องข้าวโพด

- ผู้สอนนำข้าวโพดพร้อมทั้งรากและฝัก มาวางบนโต๊ะหรือม้าหน้าชั้น
ให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้
- ถาม ข้าวโพดมีลักษณะเป็นอย่างไร ?
- ตอบ ข้าวโพดมีลักษณะเป็นปล้อง ๆ คล้ายต้นข้าว
- ถาม ต้นข้าวโพดสูงเท่าไร ?
- ตอบ ต้นข้าวโพดสูงประมาณท่วมหัวคน

ถาม ใบข้าวโพดเป็น อย่างไร ? ยาวเท่าไร ?

ตอบ ใบข้าวโพดคล้ายใบ ข้าว แต่ใหญ่กว่า ยาว
ประมาณ ๑ ศอก

ถาม ใบข้าวโพด อยู่ ส่วนไหน ของ ต้น ?

ตอบ ใบข้าวโพด อยู่ ตาม ข้อ

ถาม ดอกข้าวโพดเป็น อย่างไร ? ออกที่ส่วนไหน ?

ตอบ ดอกข้าวโพดเป็นฝอย ออกที่ยอด

ถาม ผลของข้าวโพดเขาเรียกว่าอะไร ?

ตอบ ผลของข้าวโพดเขาเรียกว่าฝัก

ถาม ฝักข้าวโพดเป็น อย่างไร ?

ตอบ ฝักข้าวโพด มีเปลือกหุ้มเป็น กาบ ๆ ข้างใน มี
เมล็ดเรียง กันเป็น แถว ๆ

ถาม ข้าวโพด มีประโยชน์อย่างไร ?

ตอบ ข้าวโพดมี ประโยชน์ คือเป็นอาหารของคนเรา

หมายเหตุ

เมื่อ เห็น ว่านักเรียน เข้าใจ คำถาม ดี แล้ว

ผู้ สอน ทั้ง คำ ถาม

เหล่านี้ บน กระดานดำ ให้ นักเรียน เขียน ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๓๒

เรื่องเสือกินวัว

มีเสือกหนึ่ง เทียวทำร้ายสัตว์ที่อยู่ในป่าเดียวกัน จน
สัตว์ทั้งหลายไม่กล้าอยู่ในป่านั้น วัวแก่ตัวหนึ่งเห็นพวกของ
ตัวใดความเดือดร้อน จึงคิดจะฆ่าเสียนั้นเสีย วันหนึ่งมัน
ไปแอบอยู่ข้างหลังเหวถึก พอเห็นเสือกเดินมา มันก็ร้อง
และทำท่าทางจะเข้าไปขวิดเสือก เสือกเห็นดังนั้นก็โกรธ จึง
ไปเต็มแรง เพื่อจะจับวัวแก่นั้นกินเสีย เลยตกเหวตาย

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

ถาม ทำไมสัตว์ทั้งหลายจึงไม่กล้าอยู่ในป่านั้น ?

ตอบ เพราะเสือกคอยทำร้ายมัน

ถาม วัวแก่เห็นพวกของมันเดือดร้อน มันคิดอย่างไร ?

ตอบ วัวแก่คิดจะฆ่าเสียนั้นเสีย

ถาม วัวแก่ทำอย่างไร ?

ตอบ วัว แก่ไป แอม อยู่หลัง เหว ดึก แล้ว ทำท่าทาง จะ
เข้าไป ขวิด เลื่อ

ถาม เลื่อ เห็น วัว ทำท่าทาง อย่าง นั้น มัน ทำอย่างไร ?

ตอบ มัน วิ่งไป เต็ม แรง เพื่อ จะ จับ วัว กิน

ถาม ใน ที่ สุด เลื่อ เปน อย่างไร ?

ตอบ ใน ที่ สุด เลื่อ ตก เหว ตาย

หมายเหตุ เมื่อ เห็น ว่า นักเรียน เข้าใจ คำถาม ดี แล้ว ผู้สอน คง คำถาม เหล่านี้
บน กระดานดำ ให้ นักเรียน เขียน ตอบ.

แบบฝึกหัดที่ ๓๗

เรื่องสั่งของ

ผู้สอน จัด สั่งของวางไว้ บนโต๊ะ ดังนี้

- ก. ขวด หมึก ดำ และ ขวด หมึก แดง วาง บน โต๊ะ
- ข. ต้ม ปรากฏา พาด อยู่ บน ปาก ขวด หมึก ดำ
- ค. หนังสือ ช้อน กัน ๓ เล่ม เล่ม เล็ก อยู่ ข้าง บน
- ฆ. หนังสือ วางไว้ ใกล้ ขวด หมึก

ผู้สอน เขียน หัวข้อ ต่อไปนี้ บน กระดาน ดำให้นักเรียน เรียง

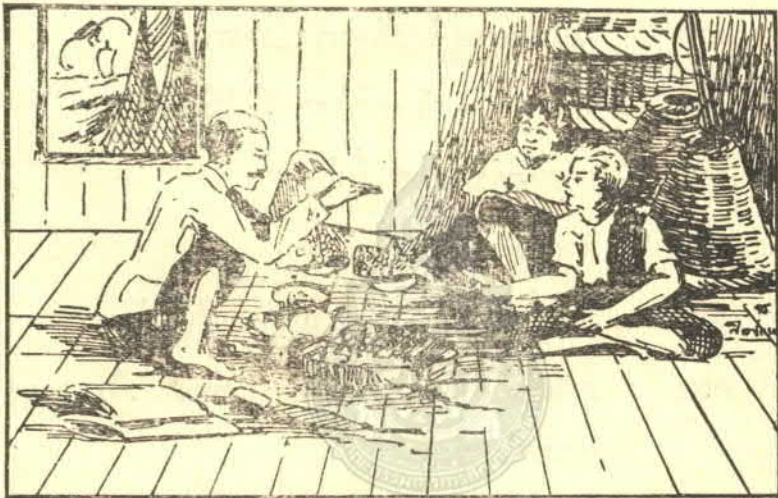
- ก. บน โตะ ๑ คร มี ขวด หมึก กี่ ใบ ?
- ข. ขวด หมึก เหล่า นั้น มี กี่ ชนิด ?
- ค. ตาม ปากกา วาง ไว้ อย่างไร ?
- ฅ. ตาม ปากกา ดี อะไร ?
- ง. มี ตาม ปากกา กี่ ตาม ?
- จ. มี หนังสือ กี่ เล่ม ?
- ฉ. หนังสือ วาง อยู่ อย่างไร ?
- ช. หนังสือ วาง อยู่ ใกล้ กับ อะไร

เรียบเรียง เป็น ความ ดังนี้

“ บน โตะ ๑ คร มี ขวด หมึก ๒ ใบ คือ ขวด หมึก ดำ ใบหนึ่ง
แดง ใบหนึ่ง บน ปาก ขวด หมึก ดำ มี ตาม ปากกา ดี.... พาด
อยู่ ตาม หนังสือ ที่ ใกล้ ขวด หมึก มี หนังสือ วาง ซ้อน กัน อยู่ ๓ เล่ม
เล่ม เล็ก อยู่ ข้าง บน ”

แบบฝึกหัดที่ ๓๘

เรื่องทานากับตาอิน

ผู้สอนชี้รูปคนในภาพ และ บอกว่า คนที่กำลังชั่งปลาชื้อตาอยู่ คนที่นั่งข้างหน้า ๒ คน ชื้อทานากับตาอิน แล้วถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า ตามที่สังเกตเห็นในภาพนี้.

ถาม ในภาพนี้มีคนกี่คน ?

ตอบ ในภาพนี้มีคน ๓ คน

ถาม คนทั้ง ๓ นั้นชื้ออะไรบ้าง ?

ตอบ คน ทั้ง ๓ นั้น ชื่อ ตาอยู่ ตานา และ ตาอิน

ถาม ตาอยู่ กำลัง ทำ อะไร ?

ตอบ ตาอยู่ กำลัง แบ่ง ปลูกให้ ตานา กับ ตาอิน

ถาม ทำไม ตาอยู่ จึง ต้อง มา แบ่ง ปลูกให้ ?

ตอบ เพราะ ตานา กับ ตาอิน แบ่ง กันไม่ ตกตง

ถาม ตาอยู่ ตัด ปลูก ออก กี่ ท่อน ?

ตอบ ตาอยู่ ตัด ปลูก ออก ๓ ท่อน

ถาม ปลูก ที่ ตัด ออก ๓ ท่อน นั้น ตาอยู่ ให้ แก่ ใคร ?

ตอบ ตาอยู่ ให้ ตานา กับ ตาอิน คน ละ ท่อน ตัว แก่เอง
เอา ท่อน หนึ่ง

ถาม การ ที่ ตานา กับ ตาอิน ให้ ตาอยู่ มา ตัด ดิน ให้ เป็น
ผลดี อย่างไร ?

ตอบ ไม่ เป็น ผลดี เลย กลับ ต้อง เสีย ปลูก ไป ท่อน หนึ่ง

หมายเหตุ

เมื่อ เห็น ว่า นักเรียน เข้าใจ คำ ถาม ดี แล้ว ผู้สอน ตั้ง คำ ถาม
เหล่านี้ ลง บน กระดานดำ ให้ นักเรียน เขียน ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๓๙

อาการที่กระทำ

ผู้สอนแสดง อาการ ดังนี้

- ก. นั่ง บน เก้าอี้
- ข. ตก จาก เก้าอี้
- ค. เดิน ไป ที่ กระดานดำ
- ง. หยิบ ชอล์ก เขียน
- จ. บอกให้นักเรียน อ่าน
- ฉ. ถบ กระดานดำ
- ณ. เดิน กลับ ที่

เมื่อผู้สอนแสดง อาการ อย่างหนึ่ง ๆ ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า
เป็นตอน ๆ ไป แล้วเขียนประโยคคำตอบของนักเรียนลงบนกระดานดำ ให้นักเรียน
เรียบเรียง

- ก. ครู นั่ง อยู่ บน เก้าอี้
- ข. ครู ตก ขุน จาก เก้าอี้
- ค. ครู เดิน ไป ที่ กระดานดำ

- ฆ. ครู หยิบ ชอล์ก เขียน บน กระดานดำ
 ง. ครู บอกให้นักเรียน อ่าน
 จ. ครู ลบ กระดานดำ ด้วย แปรง
 ฉ. เมื่อ ครู ลบ กระดานดำ แล้ว กลับ มา นั่ง ที่

ตำแหน่งนักเรียน ตอบ เรียบ เรียง เป็น ความ ได้ ดังนี้

“ครู นั่ง อยู่ บน เก้าอี้ แล้ว ถูกลิ้น เดิน ไป ที่ กระดานดำ หยิบ
 ชอล์ก เขียน กระดานดำ บอกให้นักเรียน อ่าน แล้ว ครู
 ลบ กระดานดำ ด้วย แปรง และ กลับ มา นั่ง ที่ ”

แบบฝึกหัดที่ ๕๐

เรื่องลูกไก่อดดี

ลูกไก่ตัวหนึ่ง เห็น ลูกเป็ด ว่าย น้ำ ขยี้ ก็นึกอยาก จะ ลง
 ไป ว่าย เล่น บ้าง จึง ไป บอก แก่ แม่ไก่ แม่ไก่ ได้ ฟัง ดัง นั้น
 ก็ ห้าม ไม่ ให้ ลง ไป เพราะกลัว ลูกจะ จมน้ำ ตาย ลูกไก่ ไม่ เชื่อ ฟัง
 ขึ้น ลง ไป จน ได้ แต่ พอ ขน เปียก น้ำ ตัว ก็ จม ลง ทุก ที่ ๆ ใน ที่ สุด
 ถึง แก่ ความ ตาย เมื่อ โกล้ง จะ ตาย ลูกไก่ จึง นึก ถึง คำ เตือน ของ
 แม่ได้

ผู้สอน อ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้ว ตั้ง คำ ถามให้นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม เมื่อถูกไก่ เห็น ถูก เบ็ด ว่าย่น้ำ มัน นึก อย่างไร ?

ตอบ มัน นึก อยาก จะ ลงไป ว่าย่น้ำ

ถาม ทำไม แม่ไก่ จึง ห้ามไม่ให้ ถูกไก่ลงไป ว่าย่น้ำ ?

ตอบ เพราะ แม่ไก่ กัดว่าย่น้ำ จะ จม น้ำ ตาย

ถาม ถูกไก่ มี นิสัย อย่างไร ?

ตอบ ถูกไก่ มี นิสัย ดื้อ ดั่ง ไม่ เชื่อ ฟัง

ถาม ทำไม ถูกไก่ จึง ตาย ?

ตอบ เพราะ ถูกไก่ ลงไปใน น้ำ จน เบียด น้ำ จึง จม น้ำ ตาย

ถาม ถูกไก่ โกล จะ ตาย รวด ราว อย่างไร ?

ตอบ ถูกไก่ โกล จะ ตาย นึก ถึง คำ เตือน ของ แม่ได้

หมายเหตุ เมื่อเห็นว่านักเรียน เข้าใจ คำ ถาม ดี แล้ว ผู้สอน ตั้ง คำ ถาม เหล่านี้ บน กระดานดำ ให้นักเรียน เขียน ตอบ

แบบฝึกหัดที่ ๔๑

เรื่องแมว

ผู้สอน นำ แมว มา วาง บนโต๊ะ หรือ ม้า หน้า ชั้น ให้นักเรียน ดู แล้ว ตั้ง คำ ถาม ให้นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม แมว กับ หมา ส่วน ตัว ต่าง กัน อย่างไร ?

ตอบ แมว ตัว เล็ก กว่า หมา

ถาม แมว มี ตี๋ อะไร บ้าง ?

ตอบ แมว มี ตี๋ ต่าง ๆ กัน ชาว บ้าง ตำ บ้าง เหลือง บ้าง
เทา บ้าง

ถาม ส่วน หวี ของ แมว มี อะไร บ้าง ?

ตอบ ส่วน หวี ของ แมว มี หู ตา จมูก หนวด ปาก ตีน พัน

ถาม หู ตา จมูก ของ แมว เป็น อย่างไร ?

ตอบ หู ตา จมูก ของ แมว ใด

ถาม หนวด แมว มี ประโยชน์ แก่ มัน อย่างไร ?

ตอบ หนวด แมว มี ประโยชน์ จำหรับ ไว้ คัด ท่าทาง

ถาม เต็บ แมว เป็น อย่างไร ?

ตอบ เต็บ แมว แข็งแรง คน ยื่น ออก และ หด เข้า ใน ช่อง เนื้อ ได้

ถาม ทำไม แมว จึง เดิน ไม่ ดัง ?

ตอบ เพราะ แมว มี เนื้อ นุ่ม ๆ ที่ อัง เท้า จึง เดิน ไม่ ดัง

ถาม หาง แมว เป็น อย่างไร ?

ตอบ หาง แมว บาง ตัว เขี้ยว ตตรง บาง ตัว ขอดงอ

ถาม แมว มี ประโยชน์ แก่ คน อย่างไร ?

ตอบ แมว มี ประโยชน์ แก่ คน คือ เลี้ยง ไว้ ดู เถน และ จับ หนู

คำที่นักเรียน ตอบ เรียบ เรียง เป็น ความ ได้ ดังนี้

“แมว มี รปร่าง คล้าย หมา แต่ ตัว เล็ก กว่า มี สี ต่าง ๆ กัน
ขาวบ้าง ดำบ้าง เหลืองบ้าง เทาบ้าง หู ตา จมูก ใจ มี หนวด
สำหรับ คลำ ทาง เดี๋ยว แข็ง แรง คม ยื่น ออก และ หด เข้า ใน
ของ เนื้อ ใต้ ที่ ขู่ เข้าม หน่อ นุ่ม ๆ แมว จึง เดิน ไม่ ดัง หาง แมว
บาง ตัว เขยียด ตรง บาง ตัว ขอด งอ แมว มี ประโยชน์ แก่ คน
คือ ไล่ ยิง ไล่ คุ เต็น และ จับ หนู ”

หมายเหตุ

เมื่อ ตาม เสร็จ แล้ว ผู้ สอน ให้ นักเรียน ช่วย กัน เรียบ เรียง ลง
บน กระดาษดำ แล้ว อ่าน ให้ ฟัง ๒ หรือ ๓ เทีซว เลือก นักเรียน
ที่ ฉลาด ๒ หรือ ๓ คน ให้ เล่า ต่อ ไป ให้ นักเรียน เรียบ เรียง

แบบฝึกหัดที่ ๔๒

เรื่อง กิริยา เรียบ ร้อย

เด็ก ๒ คน เล่น โยน ลูก หนึ่ง อยู่ ที่ ถนน ลูก หนึ่ง ตก เข้า ไป ใน
บ้าน แห่ง หนึ่ง เด็ก คน ใด จึง บิน รวด เข้า ไป หมาย จะ เก็บ ลูก หนึ่ง
นั้น เมื่อ เจ้า ของ บ้าน เห็น เข้า ก็ ได้ ออก จาก บ้าน ทัน ที่ เด็ก คน

เด็กเห็นดังนั้นจึงเดินเข้าไปทางประตู ยกมือไหว้เจ้าของบ้าน แล้วพูดว่าโดย อ่อนหวาน เจ้าของบ้านเห็นเด็กนั้นเรียบร้อย ก็ยอมให้เขาไปเก็บลูกหนังได้

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

- ถาม เด็ก ๒ คน เล่นอะไร อยู่ที่ถนน ?
 ตอบ เด็ก ๒ คน เล่นโยนลูกหนัง อยู่ที่ถนน
 ถาม ลูกหนัง ตกไปที่ไหน ?
 ตอบ ลูกหนัง ตกเข้าไปใน แห้งหนึ่ง
 ถาม เด็กคนโต ทำอย่างไร ?
 ตอบ เด็กคนโต บ่น รว้เข้าไป หมายถึง จะเก็บลูกหนังนั้น
 ถาม เจ้าของบ้าน เห็น ทำอย่างไร ?
 ตอบ เจ้าของบ้าน เห็น เขาก็ได้ ออกจากบ้าน
 ถาม เด็กคนเล็ก ทำอย่างไร จึงเก็บลูกหนังได้ ?
 ตอบ เด็กคนเล็ก เดินเข้าไปทางประตู ยกมือไหว้เจ้าของบ้าน พูดว่า อ่อนหวาน จึงเก็บลูกหนังได้

หมายเหตุ เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจคำถามดีแล้ว ผู้สอนตั้งคำถามเหล่านี้บนกระดานดำ ให้นักเรียนเขียนตอบ

๘๓
แบบฝึกหัดที่ ๔๓
ดินสอดำ

ผู้สอน นำ ดินสอดำ ชนิด เหลี่ยมและกลม มาให้นักเรียนดู แล้ว ตั้งคำถามให้นักเรียนเขียนตอบดังนี้

- ถาม ดินสอดำ มี รูป อย่างไร ?
ตอบ ดินสอดำ มี รูป กกลม บ้าง เหลี่ยม บ้าง และ เปนแท่งยาว
- ถาม ส่วนนอกของ ดินสอดำ มี ดี อย่างไร ?
ตอบ ส่วนนอกของดินสอดำมีดีต่าง ๆ กันคือ แตง เหลือง เขียว
- ถาม ส่วน นอก ทำ ด้วย อะไร ?
ตอบ ส่วน นอก ทำ ด้วย ไม้ ชนิด หนึ่ง เรียกว่า ไม้ ชีดา
- ถาม ส่วนใน ทำ ด้วย อะไร ?
ตอบ ส่วนใน ทำ ด้วย ถ่าน ชนิดหนึ่ง เรียกว่า แกรไฟท์
- ถาม ยางลบ ที่ ติด อยู่ กับ ดินสอดำ มี ประโยชน์ อย่างไร ?
ตอบ ยางลบ ที่ ติด อยู่ กับ ดินสอดำ มี ประโยชน์ สำหรับ ไว้ลบ
เวลาเขียนผิด
- ถาม ดินสอดำ มี ประโยชน์ อย่างไร ?
ตอบ ดินสอดำ มี ประโยชน์ สำหรับ เขียน หนังสือ

หมายเหตุ เมื่อ เห็น ว่า นักเรียน เข้าใจ คำ ถาม ดี แล้ว ผู้สอน ตั้ง คำ ถาม
เหล่านี้ บน กระดานดำ ให้นักเรียน เขียน ตอบ.

แบบฝึกหัดที่ ๔๔

เรื่องคนเลี้ยงแพะกับลูกเสือ

ชาย คน หนึ่ง เป็น พ่อค้าขาย แพะ เลี้ยง แพะไว้ฝูง หนึ่ง ที่ริม
สถานีรถไฟ วันหนึ่ง ชาย นั้น เข้า ไป จะ ไป ตัดไม้ ไม้มา ทำคอกแพะ
พอ เมื่อ เดิน ไป ถึง เชิง เขา ก็ พบ ลูกเสือ หดง แม่ ตัว หนึ่ง เดิน อยู่
แต่ จำ พัง จึง จับ เขา มา เลี้ยงไว้ แล้ว หัก ให้ ลูกเสือ เทียว ะโมย
แพะ ของ ชาวบ้าน ที่ ใกล้ เคียง ส่วน ลูกเสือ นั้น ถ้า วัน ไหน ะโมย
แพะ ของ ชาวบ้าน ได้ ต้อง ตัว ก็ กัด กิน เลี้ยง ตัว หนึ่ง เหลือ เอา ไป
ให้ เจ้า ของ ตัว หนึ่ง ถ้า วัน ไหน ะโมย แพะ ของ คน อื่น ไม่ได้
ตก กตาง คัน ก็ ะโมย แพะ ของ เจ้า ของ กิน เลี้ยง ทุก วัน ไป

ผู้สอน อ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้ว ตั้งคำถามให้นักเรียน ตอบ ดังนี้

ถาม ชาย คน ที่ กล่าว ถึง นี้ หา กิน อย่างไร ?

ตอบ เขา หา กิน ทาง เลี้ยง แพะ ขาย

ถาม ชาย นั้น เข้า ไป ใน ไร่ ทำ ไหม ?

ตอบ เขา ไป ใน ไร่ หา ไม้ ไม้มา ทำ คอก แพะ

ถาม ชาย นั้น หัก ลูก เสือ ที่ จับ ได้ อย่างไร ?

- ตอบ เขา หัก ดก เลื่อ ให้ ขะโมย แะ ของชาวบ้าน ที่ โกตเคียง
- ถาม ดกเลื่อ ขะโมย แะ ของชาวบ้าน มา ได้ แล้ว ทำอย่างไร ?
- ตอบ ถ้า มัน ขะโมย ได้ ๒ ตัว มัน กิน เสีย ตัว หนึ่ง เอา ไป
ให้ เจ้า ของ ตัว หนึ่ง
- ถาม ถ้า ดกเลื่อ ขะโมย แะ ของ คนอื่น ไม่ได้ มัน ทำอย่างไร ?
- ตอบ ถ้า มัน ขะโมย แะ ของ คน อื่น ไม่ได้ มัน ขะโมย แะ
ของ เจ้า ของ มัน

หมายเหตุ เมื่อ เห็น ว่า นักเรียน เข้าใจ คำถาม ดี แล้ว ผู้ สอน ตั้ง คำถาม เหล่า นี้
บน กระดานดำ ให้ นักเรียน เขียน ตอบ

แบบฝึกหัด ที่ ๔๕
เรื่อง ลากับ จิ้งหรีด

ตา ไล่ ตัว หนึ่ง มัน หนี อยู่ ที่ ชาย ไร่ ไต ยิน เสียง จิ้งหรีด
ร้อง เพราะ เป็น ที่ พอใจ อยาก จะ ร้อง ได้ บ้าง จิงถาม จิ้งหรีด ว่า
“ เจ้า มัน อะไร จิง ร้อง เสียง เพราะ อย่าง นี ? ” จิ้งหรีด บอก ว่า
“ เรา มัน นาคาง ” ตา ไต ยิน ตั้ง นั้น ก็ อุด หนี อุด น้ำ แล้ว มัน
มา ตั้ง หน้า แต่ เทียว เตี้ย นาคาง มัน ตาม ไบ หนี ไบ ไม่ ใน ไม่ เข้า
ก็ ถึง แก่ ความ ตาย

ผู้สอนอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

- ถาม ถ้ากับ จักรพรรดินี อาหาร ต่าง กัน อย่างไร ?
 ตอบ ถ้ากิน หนา แต่ จักรพรรดินี ใช้น้ำคาง
 ถาม ถ้าได้ยินเสียง จักรพรรดิ ร้อง เพราะ มัน คิด อย่างไร ?
 ตอบ ถ้าได้ยินเสียง จักรพรรดิ ร้อง เพราะ มัน อยาก จะ ร้อง
 ได้บ้าง
 ถาม ถ้าไปถาม จักรพรรดิ ว่า อย่างไร ?
 ตอบ ถ้าไปถาม จักรพรรดิ ว่า เจ้ากิน อะไร จักรพรรดิ ร้องเสียงเพราะ
 อย่างนี้ ?
 ถาม ในที่สด ถ้าเป็น อย่างไร ?
 ตอบ ในที่สด ถ้าถึง แก่ ความตาย
 ถาม ทำไม ถ้า จึง ตาย ?
 ตอบ เพราะ ถ้า อด หนำกิน แต่ ใช้น้ำคาง จึง ตาย

หมายเหตุ เมื่อถามเสร็จแล้ว ผู้สอนให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงลงบน
 กระดานดำ แล้วอ่านให้ฟัง ๒ หรือ ๓ เที่ยว เลือกนักเรียน
 ที่ฉลาด ๒ หรือ ๓ คนให้เล่า ต่อให้นักเรียนเรียบเรียง

หมวดนิทาน

แบบฝึกหัดที่ ๔๖

เรื่องหนูพูนกับหนูพัน

หนู พูน หนู พัน นอน อยู่ กับ พ่อ แม่ หนู พูน เป็น คน ดี เชื่อฟัง คำ สั่ง ของ ผู้ ใหญ่ หนู พัน เป็น คน ดื้อ ด่าน เวลา เดิน ชอบ วิ่ง เตะ เชน เตะ ขาว ของ หก บ่อย ๆ พ่อ แม่ สั่ง ดอน เต่า ไต่ ก็ ไม่ เชื่อ ฟัง วัน หนึ่ง หนู พัน วิ่ง เตะ ที่ ขาน เรือน พ่อ ถึง กระจาด ที่ ยืน เกิน พน หนู พัน ยัง คิด ไม่ อยู่ เลย ตก ลง ไปนอน อยู่ ที่ แผ่น ดิน เนื้อ ตัว เปน แผล ไป ทั้ง นั้น พ่อ แม่ สั่ง ดอน และ ได้ ยา ให้ แต่ วัน นั้น มา หนู พัน ก็ ตื่น เผลอ จน เหมือน หนู พูน ได้

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๔๗

เด็กมีความกรุณา

เด็ก สอง คน มี ขูระ ต้อง เดิน ไป ทาง แห่ง หนึ่ง ซึ่ง มี ต้น ไม้ ตาม ไร่ อยู่ ใกล้ ๆ เด็ก ทั้ง สอง คน กัด ไม้ ว่าจะ ทำ อย่างไร

เด็กคนใหญ่จึงเตรียมตัวถือไม้เข้าไปทำท่าจะตี หมายถึงสุนัข
จะกัด แต่สุนัขกลับเห่าและคำรามหนักขึ้น เด็กคนเล็ก
เป็นคนมีใจกรุณาดีตัว เห็นดังนั้นจึงเอาขนมที่ถือไปโยน
ให้สุนัขกิน สุนัขกินขนมนั้น พดาง กระดิกหาง พดาง เด็กทั้ง
สองก็เดินผ่านสุนัขไปได้โดยสะดวก

หมายเหตุ

สอน ตาม คำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๔๘

เรื่องไม่มีความสามัคคี

ชาวนาผู้หนึ่ง มีบุตรต้องคน ชอบทะเลาะกันด้วยเรื่อง
เกี่ยงกันทำงานเสมอ วันหนึ่งบิดาให้ช่วยกันขนฟ่อนข้าว
มากองไว้ที่ลาน เด็กทั้งสองก็ทะเลาะกันอีก บิดารู้ว่าคนพี่
ข่มเหงคนน้องจึงแยกเขาคนน้องไปฝากพระไว้ที่วัด แล้วให้
คนพี่ทำการแต่ผู้เดียว คนที่ได้ความลำบากจึงรู้สึกตัวว่า
ที่ต้องทำการหนักแต่ผู้เดียว เพราะไม่มีความสามัคคีกัน

หมายเหตุ

สอน ตาม คำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

๘๙

แบบฝึกหัดที่ ๔๙

โง่ดีกว่าโง่

เด็กสองคนเรียนหนังสืออยู่ชั้นเดียวกัน คนหนึ่งเป็นคนโง่ อีกคนหนึ่งเป็นคนโง่ วันหนึ่งครูให้นักเรียนในชั้นทำเลข เด็กคนโง่ทำไม่ได้กลัวจะถูกทำโทษ ก็นั่งหน้าเศร้าอยู่ ส่วนเด็กคนโง่ นั้นทำไม่ได้เหมือนกัน แต่ไปขอลอกคนอื่นเขามา เมื่อเห็นเด็กคนโง่ นั่งหน้าเศร้าเช่นนั้น ก็เอาสมุดของตัวเองมาให้ และบอกให้ลอกเอาไว้ให้ครูตรวจ เด็กคนโง่ไม่ยอมทำตาม ตอบว่า “ฉันยอมให้ครูทำโทษ ดีกว่าที่จะทำการทุจริต”

หมายเหตุ

สอนตามคำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๐

เรื่องไม่พาลตอบ

เวตา หยุคพักกลางวัน นักเรียนคนหนึ่ง พากันไปเล่นที่สนามหญ้า นายจอนถูกนายจัน เล่นรังแกต่าง ๆ ก็หนีไป

๑๒

ซ่อนเล็ก เพื่อนของเขาจึงพากันไปตามนายจอนว่า “ทำไม
จึงยอมให้นายจันรังแก?” นายจอนตอบว่า “การที่ฉัน
ไม่ได้ ไม่ใช่เพราะกลัวนายจัน ฉันกลัวครูจะลงโทษต่างหาก”

หมายเหตุ

สอนตามคำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๑

เรื่องไม่ค้นคกใจ

เด็กสองคนพี่น้อง ไปเที่ยวดูงาน กับ บิดา ขณะเมื่อดูงาน
เพลินอยู่นั้น ฝนตกลงมาชุกใหญ่ คนที่ดูงานพากันวิ่งหนีฝน
เด็กสองคน พัดกับบิดา เด็กผู้พี่ไม่รู้จะไปทางไหน ก็ยืน
ร้องไห้อยู่ คนน้องไม่คกใจ ตรงไปหาลูกเสือคนหนึ่ง ซึ่ง
ยืนอยู่ใกล้ๆ ให้ช่วยพาไปส่งบ้าน ลูกเสือก็พาเด็กทั้งสอง
ไปส่งถึงบ้านด้วยความเต็มใจ

หมายเหตุ

สอนตามคำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๒

เรื่องชายโง่

นานมาแล้วมีชายโง่คนหนึ่ง เมื่อเล็กๆ ไม่ได้เข้าเรียน
เลย วันหนึ่งเขาเป็นไข้ ตัวร้อนเป็นกำลัง เขาคิดในใจว่า
แต่ถ่านในเตาไฟร้อนๆ เอาตงแช่ในน้ำยังเย็นได้ ดังนั้น
เขาจึงลงไปแช่ในน้ำ พอขึ้นมาก็มองอาการหนักตง เพื่อนบ้าน
รู้เรื่อง จึงไปรับหมอมามาตรวจ หมอบอกว่ารักษาไม่หาย
เสียแล้ว ในที่สุดชายคนนั้น ก็ถึงแก่ความตาย

หมายเหตุ

สอนตามคำแนะนำวิธีสอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๓

เรื่องดาพลอย

ดาพลอยชิ้นน้อยหายไปไหนไม่ได้ ต้องขอทานเขาเตียง ร้างกาย
วันหนึ่งมีคนมาเอาให้แกฟังว่า ที่บ้าน นายจ้อยเขาจะทำทาน

แก่คนง่อยเปลี้ย ที่มีอายุแก่กว่าเขา ตาพดอยดีใจ อยากจะ
 ไปกับเขาบ้าง แต่ไปไม่ได้ พอเวลาดำย ๆ นาย กตว้ย มาหา
 แก่จึงเล่าเรื่องให้ฟัง นาย กตว้ย ก็ รับ อาสา พา ขึ้น บ่า แบกไป
 เมื่อ นาย จุ้ย ให้ทาน แก่ ตาพดอย แล้ว จึง เรียก ตัว นาย กตว้ย
 เข้าไปถาม ได้ความ ว่า นาย กตว้ย เป็น ผู้ ที่มี ใจ ดัง ดำร แก่ คน แก่
 คน เฒ่า ก็ ให้ เงิน แก่ นาย กตว้ย ถึง ดี เท่า ที่ ให้ ตาพดอย

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๔

เรื่องพ่อค้าใจดี

พ่อค้าคนหนึ่ง เป็น คน ใจ ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส อยู่ เสมอ เมื่อ
 พบปะใคร ๆ ก็ ถาม ถึง ทุกข์ สุข จน เป็น ที่ ชอบ พอ ของ คน
 ทั่วไป วัน หนึ่ง พ่อค้า คน นี้ บรรทุก ของ ไป ขาย ทาง ไท่ตม เมื่อ
 ขาย ของ หมด แล้ว ก็ ขับ เกวียน กลับ บ้าน พอ เ็น ไป บั้วย ลง ทาง
 ทาง จะ ขับ เกวียน ต่อ ไป ไม่ได้ มี คน เดิน ทาง คน หนึ่ง มา พบ

เขา มีความสงสัยว่า เห็น ว่า เป็น คน ดี จึง ช่วย พา ไป ตั้ง
จน ถึง บ้าน

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๕

เรื่องแม่ปูและลูกปู

วัน หนึ่ง ปู สอง ตัว แม่ ปู พากัน ได้ ลง ไป หา กิน ตาม ชาย เเดน
ขณะ เมื่อ ไต่ ไป นั้น ลูก เดิน หน้า แม่ เดิน หลัง ตา แม่ จับ อยู่ ที่ ลูก
พอ ไต่ ไป ได้ ลึก หน่อย แม่ ก็ ร้อง บอก ไป ว่า นั่น ทำ ไหม เจ้า จึง เดิน
งุ่มง่าม ชัด ไป เชน มา ดัง นั้น “จะ เดิน ให้ ตรง ๆ ทาง ไ่ม่ ได้ หรือ?”
ลูก ปู จึง ย้อน ถาม ว่า “แม่ จะ ให้ เดิน ตรง ทาง นั้น อย่างไร ฉัน
ยัง ไ่ม่ รู้ แม่ ต้อง เดิน ให้ ฉัน ดู ที่ หรือ?” แม่ ปู ก็ เดิน ตรง ไ่ม่ ได้

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๖

เรื่องชานากับนกเอี้ยง

ชานาผู้หนึ่ง เขาเข้าไปตัดไม้ในนา พอตกเย็นออกไป
ก็ขาย เห็น นกกระจาบ คืดอยู่หลายตัว และมี นกเอี้ยง อยู่ด้วย
ตัวหนึ่ง นกเอี้ยง เห็น ชานาตรงเข้าไปจะจับ ก็อ่อนวอน
ขอชีวิตว่า “ฉันไม่ใช่ นกกระจาบ และไม่ได้จะโมยข้าวปลา
ของท่าน อย่าทำอันตรายฉันเลย” ชานาตอบว่า “ที่เจ้าว่า
นั้น เราก็เชื่อว่าเป็นจริง แต่เจ้าอยู่ในหมู่คนร้าย เจ้าต้อง
รับโทษด้วย” ว่าแล้ว ก็ฆ่านกเอี้ยง นั้น เสีย

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๗

เรื่องฉันหรือเรา

เด็กสองคน เดินทางไปด้วยกัน คนหนึ่ง เก็บ กระเป๋าได้
[สติกเกอร์] ได้จึง บอกกับเพื่อนว่า “ดูซิ! ฉันเก็บ กระเป๋าได้ สติกเกอร์

ได้ไปหนึ่ง” เพื่อนของเขาเมื่อได้ยินดังนั้น จึงพูดว่า “อย่าพูดว่าฉันซี ควรจะพูดว่าเรานี้ดีกว่า เพราะเรามาด้วยกัน” เด็กคนนั้นไม่ยอม พอเดินมาอีกหน่อย เจ้าของ กระเบือตามมาทัน บอกให้ตำรวจพระนครบาลจับ หาว่าเก็บของตกได้ไม่แจ้งความ เด็กคนนั้นพูดว่า “โอ้เอ๋ยเราไม่รู้เลย” เพื่อนของเขาได้ยินดังนั้น จึงพูดว่า “อย่าว่าเราซี ควรจะพูดว่าฉันดีกว่า”

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๘

เรื่องเด็กสตัยขอ

ชายคนหนึ่ง แบก กระบุง เดินไปขาย ที่ตลาด ขณะที่เดินไปตามทาง เดินตกจากกระบุง ถ้ามืด เขาไม่รู้รู้สึกตัวเดินเลยไปมีเด็กคนหนึ่ง เดิน มา ข้าง หลัง เห็น เขา จึง หยิบสั่งให้ ชายผู้นั้นพูดว่า “ขอบใจเจ้ามาก ที่เก็บส้ม ตกของเรานี้คืนให้ เราไม่

มีอะไร จะ คอบ แทนเจ้า นอกจากส้มนี้แหละ ” ว่าแล้ว ก็หยิบ
ส้มใน กระบุง ส่งให้ลิ้ม ผด

หมายเหตุ

สอนตาม คำแนะนำวิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๕๙

เด็กกับการเล่นฟุตบอล

เด็กคน หนึ่ง เป็น คน แข็งแรงใน การ เล่น ต่าง ๆ แต่เป็น คน
ขลาด วัน หนึ่ง ครู จดให้ เล่น ฟุตบอล แข่งขัน กับ โรงเรียน อื่น
เด็กคน นั้น ตกใจ กลัว มาก ทำให้ การ เล่น ไม่ ดี วัน หลัง เขา
ได้ เข้า เล่น อีก เป็น ครั้ง ที่ สอง คราว นี้ ความ กลัว น้อย ลง เขา
เล่น ได้ ดี กว่า ครั้ง ก่อน ครั้ง ต่อ ๆ มา เด็กคน นี้ ยัง เล่น ได้ ดี ขึ้น
ทุก ที่ จน ภายหลัง มี ชื่อเสียง ใน การ เล่น ฟุตบอล คน หนึ่ง

หมายเหตุ

สอนตาม คำแนะนำวิธี สอน ข้อ ๓

แบบฝึกหัดที่ ๒๐

เรื่องเด็กกล้าหาญ

เด็กชาย คน หนึ่ง วิ่ง เล่น อยู่ กับ น้อง ที่ หน้าบ้าน มีหมาบ้า
ตัว หนึ่ง วิ่ง ตรง เข้า มา เด็ก คน นั้น ไม่ รู้ จะ ทำ อย่าง ไร จะ วิ่ง
หนี ก็ ไม่ พ้น ใน ที่ สด เขา จึง ถอด เสื้อ ออก พ้น มือ พอหมาบ้า
ตรง เข้า กัด ก็ ไข มือ ที่ พัน ผ่าน นั้น ค่อย ดี และ ร้อง เรียก ให้ ผู้ ใหญ่
ช่วย เมื่อ ผู้ ใหญ่ ได้ยิน เสียง เด็ก ร้อง ก็ ออก มา ช่วย กัน คัด หมาบ้า
ตัว นั้น จน ตาย เด็ก ทั้ง สอง ก็ รอด จาก อันตราย

หมายเหตุ

สอน ตาม คำ แนะนำ วิธี สอน ข้อ ๓

28. 87

